Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 179 (7069). • 19 сентябрь 1979 йил ◆ ЧОРШАНБА • Баҳоси 2 тийин.

Пахтакорларнинг қалб саховати, меҳнат жасоратига балли! Бекиёс матонати, касб маҳоратига офарин! Бепоён далаларда табиат инжиқликларига қарши мардонавор курашиб ҳар йилгидек ўз мақсадларига эришдилар. Баравж ғўза тупларидаги шода-шода кўсаклар, пастки шохларда лўппи бўлиб очилаётган чаноқлар деҳқоннинг ёз бўйи тер тўкиб қилган меҳнати рамзи сифатида кўзни қувонтира бошлади. Бугунги кунда пахтакорларнинг ўзлари ҳам бепоён далаларга боқиб, ҳадемай уюлажак катта хирмоннинг ҳар йилгидан ҳам баракали бўлишини юракдан ҳис этиб, қувонмоқдалар, бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб фидокорона меҳнатни сусайтирмай давом эттирмоқдалар.

Пахтазорларда социалистик мажбуриятни тўла қоплайдиган даражада ҳосил тўпланди. Эндиги навбат дефолиацияни қулай агротехник муддатларда тез ва сифатли ўтказишга қаратилган. Жумладан, Пискент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози пахтакорлари ҳам бу муҳим тадбирни муваффақиятли туғаллашга ҳаракат қилмоқдалар. Айни кунларда хўжалик далаларида дефолиация қизғин бораётир.

А. Абалян фотоси.

ҒАЛАБАЛИКЛАРНИНГ ВАТАНПАРВАРЛИК ТАШАББУСИ

Поёнсиз пахта далаларида меҳнат, шижоат, қаҳрамонлик ҳар кун жўш урмоқда. Йил бўйи билак шимариб, пешона тери тўкиб, мардонавор қилинган ишлар самарасини кўриш қандай завқли, мароқли ва қувончлидир.

Областимиз колхоз ва совхозларида пахта йиғим-терими кун сайин қизғин тус олмоқда. Чевар қўллар миллион-миллион чаноқлардан бодроқдек отилиб чиқаётган момиқ «оқ олтин»ларни тез ва чаққон териб олмоқдалар. Зангори кемалар гўё зарбдор фронтга отлангандек, саф тортиб турибдилар.

Бу йилги шароитдаги талаб ва масъулиятни тўла ҳис этган азамат пахтакорларимиз йиғим-теримни тез, соз ва қисқа муддатларда ўтказиш, уни уюшқоқлик билан олиб бориш юзасидан тегишли тадбирларни белгилаб, амалий ишга бел боғладилар. Бу жиҳатдан Ғалаба райони коммунистларининг 1979 йилда пахта йиғиб-териб олиш ва тайёрлаш давридаги социалистик мажбуриятларни бажариш соҳасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтириш тадбирлари диққатга сазовордир. Тадбирларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва область партия комитети тўла қўллаб-қувватлаб, маъқулладилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарорида таъкидлаб ўтилганидек, Ғалаба районининг меҳнаткашлари беш йилликнинг уч йили ичида давлатга 182 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» сотдилар. Шундан 23,5 минг тоннаси пландан ташқари етказиб берилди. Гектар бошига ўртача ҳисобда салкам 40 центнердан ҳосил олинди. Машина терими салмоғи 90 процентни, 1 центнер пахтанинг таннархи 30 сўмни ташкил этди.

Район пахтакорлари бу йил гектар бошига 40 центнердан кўпроқ ҳосил кўтариш, ялпи ҳосилнинг 95 процентини машиналарда териб олиш ва давлатга 61 минг тонна, яъни пахта тайёрлаш умумий ҳажмида кўзда тутилганига қараганда 7 минг тонна кўпроқ пахта сотиш мажбуриятини қабул қилдилар. Район партия ташкилоти, бошланғич, партия ташкилотлари бу йилги об-ҳаво қийинчиликларини, мисли сиз серёмғир ва совуқ келган баҳор туфайли содир бўлган вазият машаққатларини бартараф этиш ва мўлжалланган маррани эгаллаш учун барча чора ва тадбирларни кўрдилар. Ташкилотчилик, уюшқоқлик, моҳирлик ва юксак талабчанлик, коммунистлар. комсомоллар ва меҳнаткашларнинг фидокорона меҳнати туфайли қийинчиликлар енгилди, барча хўжаликларда пахтадан мўл ҳосил етиштирилди.

Шу нарса характерлики, Ғалаба районининг пахтакорлари ҳар йили план ва социалистик мажбуриятларни бажаришда, машина теримини юксак даражада олиб боришда намуна кўрсатиб келмоқдалар. Уларнинг бу йилги план ва режалари ҳам бошқа хўжаликлар учун намунадир. Машина терими 25 сентябрда бошланади, план 20 кун ичида, яъни 15 октябргача, 6—7 кундан кейин эса юксак социалистик мажбуриятларни бажаришга аҳд қилдилар. Шу мақсадда йиғим-терим давридаги ташкилотчилик, оммавий ва сиёсий ишлар комплекс плани ишлаб чиқилди. Бу тадбирлар ҳозирданоқ амалга оширилмоқда. Оталиқ ташкилотларини актив иштирокида барча пахта териш техникаси, транспорт воситалари ўз вақтида ремонтдан чиқарилди. Пахта заводлари, тайёрлов корпуслари ва қуритиш-тозалаш цехлари пахтани узлуксиз қабул қилиб олинишини таъминлашга қаратилган тадбирлар кўрди. Ишни икки сменада ташкил этиш учун механизаторлар тайёрлашга алоҳида эътибор берилди.

Район партия комитети ҳузурида йиғим-терим ишларини уюшқоқлик билан олиб бориш ва унга конкрет раҳбарлик қилиш учун оператив штаб тузилди. Бундай хўжаликлар ва оператив группалар барча хўжаликларда ҳам ташкил этилди. Агитация, пропаганда кадрлари тасдиқланди, халқ контроли постлари ва комсомол прожекторлари штаблари тузилди, матбуот маркази ишлай бошлади. Колхоз ва совхозларда чиқарилаётган «Молния»лар, район газетасининг материаллари, маҳаллий радио эшиттиришлар, агитаторлар ва сиёсий ахборотчиларнинг лекцияларида илғор тажрибалар оммалаштирилмоқда, теримчилар ва механизаторларнинг иш якунлари ёритиб борилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва область партия комитети Ғалаба райони партия комитетининг 1979 йилда пахта ҳосилини йиғиб-териб олишга тайёргарлик кўриш ва уни уюшқоқлик билан ўтказиш давридаги партиявий-сиёсий ишлар борасидаги тадбирларини барча район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотларида муҳокама қилиб, тегишли тадбирлар белгилашни ҳамда ҳосилни машиналар билан қисқа муддатларда йиғиб-териб олиш соҳасидаги тажрибадан фойдаланиш, пахта териш техникаси ва механизмларни самарали ишлатиш, пахтани бригадалар бўйича алоҳида-алоҳида топшириш усулини кенг қўллаш вазифасини топширди. Оммавий-сиёсий ишларнинг, маънавий ва моддий рағбатлантиришнинг ҳамма формаларини йиғим-терим мавсумини муваффақиятли ташкил этиш ва ўтказишга қаратиш лозим эканлигини уқтирдилар.

Ғалабаликлар ташаббуси — юксак ватанпарварлик намунаси. Улар белгилаган ва амалга оширмоқчи бўлган тадбирлар меҳнатга, партиявий ишга, ватан олдидаги бурчга садоқат ва масъулиятнинг юксак намунасидир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва область партия комитети Ғалаба райони коммунистларининг бу йилги шароитдаги тадбирларини қўллаб-қувватлаб маъқуллаган эканлар, бу район ва областимиз учун кўрсатилган катта ғамхўрлик ва эътибор намунасидир. Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, колхоз ва совхозлар ғалабаликлар ташаббусини муҳокама қилиб, ундан ўз ишлари учун тегишли хулосалар чиқариб олишлари ва бу тадбирларни тезроқ амалга ошириш учун курашишлари лозим.

Областимиз пахта далаларида йиғим-терим бошланиб кетди. Илғор хўжаликлар ва бригадаларда ғўзани дефолиация қилиш тугалланди, эрта-индин машина терими бошланади. Кунига 150—160 килограммдан ортиқ пахта тераётган чевар қўлларга баракалла. Ҳар бир кунни ғанимат билиб, лўппи очилган «олтин» дурдоналарни териб олаётган чеварлар иззат-ҳурматга сазовор бўлмоқда. Районлар, колхоз ва совхозлар бу йилги шароитда иш қанчалик тиғиз, талаб қанчалик юксак эканлигини тўла ҳис қилган ҳолда ишламоқдалар. Йиғим-теримни кун сайин кучайтираётган хўжаликлар билан бир қаторда вақтни қўлдан бераётган, ғанимат кунларнинг қадрига етмаётган колхоз ва совхозлар ҳам бор.

Дефолиацияни вақтида ўтказиб, ғўза баргларини тезроқ тўктириб, машина теримига пухта тайёргарлик кўриб қўйган колхоз ва совхозларда техника воситалари шай. Афсуски, айрим хўжаликларда кўсаклар пишиб етилмаган, деган баҳона билан дефолиация чўзилмоқда. Сентябрь тугаб, октябрь яқинламоқда. Қачонгача бундай аҳвол ҳукм суриши мумкин!!

Областимиз пахтакорлари бу йил она Ватанга 430 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Бу юксак вазифани адо этиш — ҳар бир совет кишисининг жонажон иши, ватанпарварлик бурчидир. Пахта далаларида социалистик мусобақани кун сайин авж олдирайлик. Йиғим-теримни кучайтириб, ишда намуна кўрсатаётган илғор хўжаликлар ва теримчилар тажрибасини кенг оммалаштирайлик. Коммунистлар ва комсомоллар бу соҳада авангард бўлсинлар. Партия ташкилотларининг оммавий-сиёсий ва ташкилотчилик ишлари пахтани тез ва соз териб олишга қаратилсин.

Пахтакор ва механизатор ўртоқлар! Сизнинг меҳнат ва жасоратингизга, ғайрат ва матонатингизга эл-юрт ҳамма вақт қойил қолмоқда. Ҳар йили Сизга тасанно деймиз. Бу йилги шароитда ҳам алоҳида шижоат, қаҳрамонлик кўрсатиш учун, етиштирилган ҳосилни тез ва соз, қисқа муддатларда йиғиб-териб олиш учун курашга, пахта фронтига отланингиз! Бу ишингизда зафар ва ғалаба тилаймиз!

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ЮЗАСИДАН 18 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий пахта тайёрлаш ҳажмига нисбатан процент ҳисобида)

Янгийўл	0,33	1,39
Бекобод	0,30	1,16
Чиноз	0,32	1,15
Оққўрғон	0,28	0,90
Бўка	0,28	0,90
Пискент	0,25	0,69
Ўрта Чирчиқ	0,09	0,39
Коммунистик	0,03	0,14
Ғалаба	0,06	0,11
Область бўйича:	0,23	0,76

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ҒЎЗАНИ ДЕФОЛИАЦИЯ ҚИЛИШ ЮЗАСИДАН 18 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — бир кунда; учинчи устун — жами (планга нисбатан процент ҳисобида).

Бўка	15,8	70,6
Янгийўл	16,0	69,4
Пискент	13,0	68,8
Бекобод	15,3	67,5
Оққўрғон	18,5	65,6
Ғалаба	16,9	64,5
Чиноз	14,9	58,2
Ўрта Чирчиқ	9,8	37,7
Коммунистик	10,9	25,7
Область бўйича:	15,1	61,9

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

телефонлар: 56-19-47; 56-13-53.

ПЛАН — 15 ОКТЯБРГАЧА

Далаларда кундан кун терим авжига чиқяпти. Ғалаба районни ташаббусига қўшилган Ўрта Чирчиқ районидаги К. Маркс номли колхоз деҳқонлари кун сайин мусобақани авж олдирмоқдалар. Бу мусобақада колхознинг ўртоқ Аҳмад Музаффаров бошлиқ бригадаси пешқадамлик қилаётир. Бригада аъзолари 150 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил топширишга аҳд қилганлар. Ялпи ҳосилнинг 90 проценти машинада терилади. Айни кунларда дефолиация қизғин.

Кўпминг килограммчи теримчилар ғанимат дамлардан унумли фойдаланмоқдалар. Ҳожар Орзиева, Доно Турсунқулова каби колхозчилар кунига хирмонга 90—100 килограммдан пахта топширмоқдалар. Шу райондаги А. Икромов номли колхознинг ўртоқ Қ. Илёсбеков бошлиқ бригадаси деҳқонлари планни 15 октябргача бажариш учун бел боғлаганлар.

ОЛТИ КУНДА БИР ТОННА

ПИСКЕНТ. Тельман номли колхозда кўпминг килограммчи теримчилар сафи кун сайин кўпайиб бермоқда. Айниқса, ўртоқ А. Мавлонов бошлиқ бригаданинг теримчилари юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Сора Исақулованинг номи тез кунда бутун колхозга, районга тарқалди. У мавсумда 14 тонна пахта теришга сўз бериб, олти кунда 1 тонна пахта терди. Унинг кеча хирмонга тўккан пахтаси 170 килограммга тўғри келди. Сора Исақуловадан намуна олган бошқа теримчилар ҳам суръатга-суръат қўшмоқдалар.

ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Орджоникидзе районидаги «Правда» колхозининг чорвадорлари ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи зарбдор меҳнат йилида давлатга 32 тонна гўшт сотишни режалаштирган эдилар. Улар молларни рацион асосида боқиб, намунали парвариш қилдилар. Фидокорона меҳнат ўз самарасини кўрсатди.

Яқинда колхоз чорвадорлари давлатга 33,5 тонна гўшт сотиб, йиллик планни муддатидан илгари бажаришга муваффақ бўлишди. Давлатга гўшт учун топширилган қорамолларнинг ўртача тирик вазни 431 килограммни ташкил этди.

Қ. МУЛЛАБОЕВ.

ДЕҲҚОН ҚУВОНЧИ

ТУЙТЕПА. (Ўз мухбиримиздан).

Ғулом ака ҳар гал дала айланганида бу картанинг ғўзаларига алоҳида разм солади. Дилидан эса: «хайрият етказиб олдик» деган фикр ўтади. Негаки, бу 20 гектарлик картадаги экиннинг аҳволи нафақат бригада бошлиғи Ғулом Ибрагимовни, балки бутун аъзоларини ташвишга солганди. Аввал баҳорда дўл ниҳолларни пайхон қилиб кетди, қайта уруғ қадалди, кейин ғўза чинбарг чиқарганда сел ёғди, қатқолоқ устига-қатқалоқ. Деҳқонлар эса бўш келишмади. Ҳар туп ғўзанинг тагини юмшатишди, иссиқ етишмаганда қалб қўрларини сарф қилишди. Саратон сувига қондиришди.

Мана, ҳозир бу картанинг ҳар гектарида 102 минг туп ғўза гуркираб турибди. Ҳар тупда эса 12—13 тадан бўлиқ кўсак бор. Олди кўсаклар чаман очилиб, бригадирнинг дилини хушнуд этяпти.

Ғани ака мамнун жилмайиб қўйдида, нариги картага ўтиб кетди. Одати бўйича у, ғўза оралашни яхши кўрадн. Эгат ичидан сира чиқмаса. Аммо, бу ҳали ишнинг бошланиши, масъулиятли дамлар олдинда, пешона тери тўкиб етиштирилган ҳосилни ўз муддатида сифатли қилиб териб олиш керак. Бригадир шулар ҳақида ўйлаб борарди. Албатта, ҳамма майдонлардаги ғўзанинг аҳволи бир хилда эмас. Терим ишларига ҳам пухта тайёргарлик кўриш керак. Ҳосилнинг 90—95 процентини бу йил ахир машинада териб олишади. Дефолиацияни ҳам табақалаб ўтказиш лозим бўлади.

Бунинг учун ҳамма нарса шай қилинган. Дефолиантлар ташиб келтирилган. ОВХ-14 агрегатлари шай турибди. Химизаторлар махсус курсларда ўқиб қайтишди.

Карталар тоза, четлари яхши тайёрланган бўлса машинанинг иши ҳам унумли, ҳам сифатли бўлади.

Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг Иброҳимов бошлиқ бригадаси аъзоларининг бу йилги аҳдлари гектаридан 40 центнердан ««оқ олтин» хирмони кўтариш. Далаларда шунга яраша ҳосил тўпланган.

КУНИГА ИККИ ПРОЦЕНТДАН

Эллик центнерчилар ташаббусига қўшилган Ўринбой Акромов бошлиқ бригада Чиноз районидаги Навоий номли колхозда пешқадамлардан ҳисобланади. Бу илғор коллектив етиштирилган «оқ олтин» йиғимтеримини дастлабки кунлардан бошлабоқ жадал суръатларда олиб боряпти. Улар ҳозир кунига қабул пунктларига планнинг икки процентн миқдорида пахта жўнатаётирлар.

— Бу чевар теримчиларимизнинг ғайрат-шижоатлари самарасидир, — дейди бригада бошлиғи. — Айниқса, Хосият Шерматова, Турдихон Охунова, Инолт Акромова сингари кўпминг килограммчи теримчиларимиз кўпчиликка ибрат бўлаётирлар. Улар кунига хирмонга 120—130 килограммдан пахта териб тўкиб, белгиланган нормани икки ҳисса ошириб бажараётирлар.

Бригаданинг барча аъзолари теримнинг биринчи кунидан бошлаб пахтазор қўйнидалар. Улар уруғлик пахтани қисқа муддатда териб олиш учун жонбозлик кўрсатмоқдалар.

Колхоз аъзолари бу йил гектаридан 40 центнердан хирмон кўтариб, Ватанга 2900 тонна «оқ олтин» армуғон этиш мажбуриятини олганлар. Бу ҳосилнинг 80 проценти машиналарда териб олиниши мўлжалланган. Механизаторлар ҳозир трактор пуркагичлари билан ғўза дефолиациясини қизғин олиб бораётирлар. Айни пайтда кунига қабул пунктларига 25—30 тонна уруғлик пахта жунатилаётир.

Ҳ. СУЛАЙМОНОВ.

ЮКСАК МАРРАНИ КЎЗЛАБ

Аниқ мақсадни дилга жо қилиб ишлашга аҳд қилган одам имконият қидиради, ҳар қандай қийинчиликларга бардош беради. Бу гап Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхознинг моҳир пахтакори ўртоқ Н. Чинтошевга айтилгандек туюлади. Ўтган йили колхоз планни бажаролмай доғда қолди. Лекин бу бригада маррага дадил етиб келди. Улар бутун куз ва ёз давомида тадбиркорлик билан иш кўрдилар. Шунинг учун ҳам обҳаво ниҳоятда ноқулай келганлигига қарамай, асосий майдонларда мўл ҳосил етиштириб, йилни ёруғ юз билан якунладилар.

— Лекин колхоз шарафи — ҳаммамизнинг шарафимиз, — дейди бригада бошлиғи. — Ўтган йили хўжалигимизнинг оқсаб қолганлиги, планни бажаролмаганлигидан биз ҳам азият чекдик. Шунинг учун бу йил эрта баҳордан бошлаб, юксак маррани кўзлаган ҳолда меҳнат қилмоқдамиз.

Далаларни айланган киши моҳир пахтакорнинг сўзи билан иши бир эканлигига ишонч ҳосил қилади. Яхлит-яхлит карталарда бўлиқ кўсакларини кўз-кўз қилиб турган ғўзалар... Ҳар гектар ерда 110 минг тупдан ортиқ.

Бригада аъзолари табиат инжиқликларини ақл-идрок билан енгдилар. Суғориш, озиқлантириш, культивация ишлари маромида ўтказилди. Шунинг учун ҳам ғўзалар дуркун ривожланди, мўл ҳосил тўпланди. Агротехниканинг барча тадбирлари пахтани эрта етилтиришга қаратилди. Мана, бугунги кунда пахтазорда бўлган кишининг кўзи қувнайди. Кўсаклар бирин-кетин очилмоқда. Азаматлар республика партия ва ҳукуматининг қарорига жавобан йиғим-теримга намунали тайёргарлик кўрдилар. Улар йил бошида гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштиришга сўз берган эдилар. Яқинда ҳосил чўғини чамалаб, имкониятларни қайта кўриб чиқдилар. Эндиги кураш — 50 центнерлик марра учун бормоқда.

Эрта-индин далаларда йиғим-терим авж олиб кетади. «Зангори кема»лар ишга тушади. Ҳамиша пешқадамлик учун курашиб келган бригада аъзолари йиғим-теримни ҳам уюшқоқлик билан ўтказиб, бу йил ҳам, албатта, ўз сўзларининг уддасидан чиқадилар.

Н. ИСАЕВ.

МАШИНА ТЕРИМИ—СУРЪАТ ҚАНОТИ

ЯНГИЙЎЛ райони дала гвардиячилари бу йил етиштирилган пахта ҳосилининг 21 минг тоннасини «зангори кема»лар ёрдамида териб олишни режалаганлар. Улар бу ишга пухта тайёргарлик кўраётирлар. Хўжаликларда 200 тадан кўпроқ пахта териш, 71 та кўсак узиш машиналари, 24 та тўкилган пахтани териб оладиган агрегат, 58 та пахта юкловчи механизм, 900 тадан кўпроқ тележка пахтазорларга олиб чиқишга шай қилинди. Ипатоволиклар илғор иш тажрибаси асосида районда 14 та терим-транспорт отрядлар тузилди. Улар составида далаларни машина теримига тайёрлаш, агрегатларга техника хизмати кўрсатиш, маданий-маиший звенолар ҳам бор.

Қуйида икки мусобақадош хўжалик механизаторларининг йиғим-терим мавсумидаги режалари билан танишасиз.

БУНКЕРДАН — 150 ТОННА

ПАХТА далаларимиздаги ҳосил пишиб етилмоқда. Демак, кўп ўтмай биз — механик-ҳайдовчилар пахта териш машиналарини далаларга олиб чиқамиз. Долзарб палла — машина терими бошланади.

Хўжалигимизда кўп майдонларда уруғлик пахта етиштирилган бўлса-да, механик-ҳайдовчиларимиз ялпи ҳосилнинг 80 процентини «зангори кема»лари билан териб бериш мажбуриятини олганлар. Режамиз улкан, бироқ, уни муваффақиятли бажариш учун ҳамма имкониятларга эгамиз. Колхозимизда 33 та пахта териш машинаси, кўплаб кўсак узиш ва чувиш агрегатлари, транспорт воситалари бор. Уларнинг ҳаммаси ишга тахт турипти.

Эндиги вазифа пахта ҳосилини тез кунларда нес-нобуд қилмай йиғиб-териб олишдан иборатдир. Бу кўп жиҳатдан бизларга боғлиқдир. Айниқса, пахта очилиши бирмунча кечиккан бу йилги шароитда терим техникасидан юксак унум билан фойдаланиш ҳал қилувчи аҳамият касб этади. Шунинг учун мен ҳам механизаторлар мусобақасига қўшилиб, мавсумда икки қаторли агрегатим бункеридан хирмонга 150 тонна «оқ олтин» тўкиш мажбуриятини олдим.

Биз қўшни «Ленинизм» колхози пахтакорлари билан мусобақадошмиз. Улар пахтани машинада теришда юқори натижаларга эришиб келмоқдалар. Биз уларнинг бу тажрибаларини хўжалигимизда кенг қўллаш чораларини кўрмоқдамиз. Мен шу колхоздаги ҳамкасбим Серикбой Боймақуловни ўзаро меҳнат беллашувига чақирдим.

А. ЎСАРОВ,
Ленин номли колхоз механик-ҳайдовчиси.

МАҚСАД САРИ

ХЎЖАЛИГИМИЗ механизаторлари пахта теримини комплекс механизациялаш учун қатъий кураш олиб бормоқдалар. Шу туфайли ялпи ҳосилнинг 80 процентига яқини терим агрегатлари билан йиғиштириб олиняпти. Ўтган йили уруғлик пахтани ҳам ярусли машиналарда тердик. Бу йил колхозимиз механик-ҳайдовчилари етиштирилган «оқ олтин»нинг 85 процентини машиналарда териб олишга ваъда бердилар.

Ваъда вафоси билан гўзал. Биз ҳам ўз сўзимизнинг устидан чиқиш учун машина теримини шайланиб кутиб олаётирмиз. 26 та «зангори кема», бошқа терим техникаси ва транспорт воситалари барвақт ремонтдан чиқарилди. Уларни созлаб бўлгач, синаб ҳам кўрдик.

Машиналар қайтиш жойларини сифатли тайёрлаш учун бу ердаги ғўзалар дефолиация ўтказишдан бир ҳафта илгари десикация қилинади ва ҳосили йиғиштириб олинади. Қайтиш жойларини колхозимизда тузилган терим-транспорт отрядларидаги махсус звено механизаторлари тайёрлайдилар. Ҳар бир пайкалнинг машина теримига тайёрланиши механик-ҳайдовчилар томонидан қабул қилиб олинади. Механизаторлар пайкалдаги ҳосилни сифатли териш учун шахсан жавобгардирлар.

Йиғим-терим мавсумида ҳар бир дақиқани қадрига етиб меҳнат қиламиз. Ўтган йили мен икки қаторли пахта териш машинасида 110 тонна «оқ олтин» тердим. Мусобақадош Ленин номли колхознинг илғор механизатори Абдунаби Ўсаровнинг даъватига «лаббай», деб жавоб бердим. Мен ҳам бу йилги мавсумда машина билан камида 150 тонна пахта териб бериш мажбуриятини оламан.

С. БОЙМАҚУЛОВ.
«Ленинизм» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

ДЎСТЛИК ВИЗИТИ БИЛАН

Яман Халқ Демократик Республикасининг раҳбарлари президент саройида А. Н. Косигин шарафига зиёфат бердилар.

Абдул Фаттоҳ Исмоил президент саройида А. Н. Косигинга «14 Октябрь» революция орденини топширди.

Совет ҳукуматининг бошлиғи мукофотни қабул қилиб олар экан, уни Яман Халқ Демократик Республикасининг халқлари билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги яқинликнинг белгиси, одамларга озодлик, тенглик, инсонга муносиб ҳаёт бахш этувчи тарихий таълимот — социализм идеалларини амалга ошириш йўлидаги муштарак муддао йўлида уларни бирлаштириб турган якдилликнинг тимсоли деб билишини айтди.

«14 октябрь» революция ордени биз учун жанубий Яман меҳнаткашлари ғалабаларининг рамзи, ўз мамлакатини янада ривожлантириш йўлидаги, Яманда барча кишиларнинг бахт-саодати ва энг яхши келажаги йўлидаги курашда Яман социалистик партияси ғалабаларининг рамзи ҳамдир.

Шу куни А. Н. Косигин революциянинг ҳалок бўлган жангчилари шарафига жанубий Яман пойтахтининг марказий ҳиёбонларидан бирида ўрнатилган ёдгорликка гулчамбар қўйди.

Бугун А. Н. Косигин Москвага жўнаб кетди.

Совет ҳукуматининг бошлиғи Адандан Москвага келиш йўлида Бомбайда бироз вақт тўхтаб ўтди. Аэропортда А. Н. Косигин билан Ҳиндистон ташқи ишлар министри Ш. Н. Мишра ўртасида иккала томонни қизиқтирувчи масалалар юзасидан дўстона суҳбат бўлиб ўтди.

ХАТ-ҲАЁТ КЎЗГУСИ

ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИДАН

Хат, шикоят, танқидий фикр ва мулоҳазалар — бу комсомол ташкилотлари учун ёш ленинчиларнинг ҳаёти, кайфияти, меҳнат воқеаларини билдирувчи муҳим даракчидир. Комсомол ташкилотлари ана шу информацияларга қараб камчиликларни бартараф этадилар, ишлаб чиқариш, оммавий-сиёсий, ғоявий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш юзасидан тадбирлар тузадилар.

Комсомол меҳнаткашлардан тушаётган хатларни чуқур ўрганиб, атрофлича таҳлил этишни партиядан ўрганиб келмоқда. Доҳиймиз В. И. Ленин меҳнаткашларнинг хатларини «ҳақиқий инсоний ҳужжатлар» деб таърифлаган эди. Чунки ҳар бир хат ортида инсон туради. Хатлар билан ишлаш масаласи КПСС XXV съезди, ундан кейин КПСС Марказий Комитети томонидан қабул қилинган қарорларда ҳам ўз аксини топган.

Кейинги икки йил ичида область шаҳар ва район комсомол комитетларига кўплаб хат, шикоят ва аризалар тушди. 4 мингдан ортиқ киши қабул қилинди. Қатор масалалар бўйича авторларга тўла-тўкис жавоблар берилди ва юқори партия, комсомол ташкилотларига жавоб берилди. Мингдан ортиқ тушган таклифлар, маслаҳатлар, танқидий сигналлар асосида бир қатор муҳим қарорлар қабул қилинди. Тадбирлар тузилди.

Бу борада, айниқса, Киров район комсомол комитетида ибратли тадбирлар амалга оширилмоқда. Хат ёки аризалар кимдан келмасин: ҳоҳ комсомол аъзоси, ҳоҳ мактаб ўқувчиси, ҳоҳ ветерандан бўлмасин назоратга олинади. Атрофлича ўрганилади. Ўз вақтида жавоб берилади. Тошкент, Фрунзе районларида ҳам шу тартибда иш олиб борилмоқда.

Коммунистик район комсомол-ёшлари ўз фикр ва мулоҳазалари билан район комсомол комитетига тез-тез мурожаат қилиб туришади. Чунки бу ерда ҳар бир мурожаатга эътибор билан қаралади. Керакли тадбирлар тузилади. Район комсомол комитети секретарлари қабул кунлари ва соатлари графигига қатъий риоя қилишади.

Янгийўл, Сергели, Оҳангарон районларида ҳам хатлар билан ишлаш, гражданларни қабул қилиш бўйича бой тажриба тўпланган. Комсомол ташкилотларининг ташаббуси билан корхоналарда, колхоз ва совхозларда савол ва жавоб кечалари ўтказилади. Партия, совет ходимлари ва хўжалик раҳбарлари ёшлар билан учрашиб туришади.

— Танқидга тўғри муносабатда бўлиш ва ҳозиржавоблик, комсомолларнинг мулоҳазаларини принципиал баҳолаш — бу кадрларимизнинг сиёсий етуклигини кўрсатувчи муҳим белгидир, деди пленумда ёшларнинг хатлари, шикоятлари, танқидий фикр ва мулоҳазалари билан ишлашни янада такомиллаштиришда область комсомол ташкилотларининг вазифалари ҳақида доклад қилган область комсомол комитетининг биринчи секретари Б. С. Камолов.

Докладчи, кейинги пайтларда область комсомол ташкилотларида танқидий фикр ва мулоҳазаларга жуда катта эътибор берилаётгани, унинг таъсирчанлиги ошиб бораётганини таъкидлаб ўтди. Масалан, Ўрта Чирчиқ район комсомол комитети ҳисобот-сайлов йиғилишларида билдирилган танқидий фикр ва мулоҳазаларнинг амалга оширилиши устидан қатъий назорат ўрнатган. Бу эса ишлаб чиқариш, оммавий-сиёсий ишларда янгидан-янги муваффақиятларга олиб келмоқда. Комсомол-ёшлар билдирилган таклифларнинг қандай амалга оширилаётганлиги ҳақида вақти-вақти билан хабардор қилиб борилади. Калинин, Тошкент район комсомол комитети худди шундай ибратли тадбирларни амалга оширяпти.

Докладчи ва музокарага чиққанлар илғор тажрибаларни таъкидлаш билан бирга камчиликларга нисбатан муросасиз бўлишди. Айрим комсомол ташкилотлари ёшларнинг хатлари, аризалари, танқидий фикр ва мулоҳазаларига етарли эътибор бермаяптилар. Комсомол ташкилотига хат тушдими, демак дарҳол кўриб чиқиш ва тегишли тадбир белгилаш лозим. Лекин ҳамма жойда ҳам бу масалага шу куннинг талаби юзасидан қаралмаяпти. Масалан, Киров район комсомол комитетига Улуғ Ватан уруши инвалиди Белокопитовадан у яшайдиган маҳалладаги айрим комсомол-ёшларнинг номуносиб хатти-ҳаракатлари ҳақида шикоят тушди. Район комсомол комитети бу хатга уч ой дегандагина жавоб берди, холос. Яна бир мисол. Чирчиқ шаҳрининг бир қатор районларида яшовчи пионер ва ўқувчилардан 1,5 йилдирки «Пионерская правда» газетасига жойларда спорт майдончаларининг йўқлиги ҳақида шикоят тушмоқда. Лекин Чирчиқ шаҳар комсомол комитети бу ишга панжа орасидан қараяпти.

Айрим комсомол раҳбарлари шахсий қабулларга вақт ажратмайдилар, ёки бўлмаса оғзаки айтилган сигналлар, таклифларни эътиборсиз қолдирадилар. Масалан, Ҳамза район комсомол комитетига саккиз ой ичида фақатгина икки киши қабулга келган эмиш. Бироқ регистрация дафтарига қарайдиган бўлса, аҳвол бундай эмаслиги очиқ-ойдин кўриниб турибди.

Баъзи район комсомол комитетлари гражданларни қабул қилиш, ёшларнинг аризалари ва таклифларига жавоб беришни иккинчи даражали иш деб билмоқдалар. Масалан, Чиноз, Ленин район комсомол комитетларида худди шундай аҳволни кўриш мумкин. Олмалиқ шаҳар комсомол комитетида ҳатто қабулга келганларни ҳисобга олувчи дафтар йўқлигини қандай баҳолаш керак!. Область комсомол комитетининг неча бор талаби ва тавсияларига қарамай баъзи шаҳар ва район комсомол комитетларида аҳвол кескин ўзгармаяпти. Пленумларда, комсомол йиғилишларида илгари билдирилган фикр ва мулоҳазаларнинг қандай амалга оширилгани ҳақида аҳборотлар камдан-кам эшитилмоқда. Масалан, Оржоникидзе, Собир Раҳимов район комсомол комитетларида кейинги икки йилда ўтказилган пленумларда комсомолларнинг таклиф ва мулоҳазалари қандай амалга оширилаётгани ҳақида ахборот берилмади.

Танқидий фикрлар ойдан-ойга протоколларга ёзилади, қарорларда таъкидланади, лекин уларни амалга ошириш эса эсдан чиқиб қолаверади. Янгийўл район комсомол комитетида ҳам шундай камчиликлар бор. Ўтган йилги ҳисобот-сайлов йиғилишларида билдирилган таклиф ва мулоҳазаларнинг учдан бири бажарилмай қолди.

Мана ҳозир комсомол ташкилотларида ҳисобот-сайлов кампанияси давом этмоқда. Комсомол ташкилотлари ёшларнинг билдирган ҳар бир фикр ва мулоҳазаларини ҳисобга олишлари, унинг бажарилиши устидан қатъий назорат ўрнатишлари лозим. Шундагина камчиликларга барҳам берилади.

Баъзи комсомол раҳбарлари ўз фаолиятларига нисбатан танқидий муносабатда бўлишмайди. Эришилган муваффақиятлар билан чегараланиб қолишади. Танқидни чекланиб ўтишади. Бундай мисолларни Ангрен шаҳар комсомол комитети фаолиятида ҳам кўриш мумкин.

Доклад юзасидан музокарага чиққан «Красная заря» ишлаб-чиқариш бирлашмасининг тўқувчи-мотористкаси Л. Бурцева корхона комсомол ташкилотининг меҳнаткашлар хатлари билан ишлаш борасидаги тажрибалари ҳақида шундай деди:

— Корхонамиз аҳли 1979 йилнинг саккиз ойи ичида пландан ташқари 1 миллион 300 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Барча маҳсулотнинг 43 проценти сифат белгиси билан харидорларга армуғон этилди. Шубҳасиз бунда хатлар билан ишлаш, танқидий фикр ва мулоҳазаларни эътиборга олиб тадбирлар белгилаш туфайли эришилди. Бизда хатлар билан ишлаш бўйича штаб тузилган. Харидорлар билан конференциялар ўтказиб турилади...

Бекобод шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари Э. Элкўзиев 1978 ва 1979 йилларда тушган хатлар, аризалар, таклиф ва мулоҳазаларни қандай анализ қилинганини ҳақида сўзлади. У тушаётган хатларнинг ярмидан кўпроғи касб танлаш ҳақида эканлигини, бу эса мактабларда ва бошқа жойларда ёшлар ўртасида касб танлаш бўйича етарли ишлар олиб борилмаётганлиги, шунинг учун шаҳар комсомол комитети бу нарсага алоҳида эътибор бераётганини гапирди.

Пленум қатнашчилари Киров район комсомол комитетининг биринчи секретари С. Алиев, Оржоникидзе район комсомол комитетининг биринчи секретари М. Усмонов, Тошкент трактор заводи комсомол комитетининг секретари П. Никитин, Тошкент халқ хўжалиги институти комсомол комитетининг секретари Х. Хайитбоевларнинг сўзларини ҳам қизиқиш билан тингладилар.

Пленумда область комсомол ташкилотининг XXI ҳисобот сайлов конференциясини чақириш ҳақидаги масала ҳам кўриб чиқилди. XXI ҳисобот-сайлов конференциясини 1980 йилнинг 11 январида ўтказишга қарор қилинди.

Пленум ишида область партия комитетининг иккинчи секретари В. А. Антонов, область партия комитети партиявий-ташкилий ишлар бўлимининг мудири О. З. Зуфаров, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг иккинчи секретари А. П. Володарский иштирок этдилар.

* * *

Пленумда ташкилий масала кўриб чиқилди. В. А. Лозицкийнинг партия ишига ўтганлиги муносабати билан пленум уни область комсомол комитетининг иккинчи секретари ва бюро аъзолигидан озод этди. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида комсомол ташкилотлари бўлими мудирининг ўринбосари вазифасида ишлаб келган В. А. Котов область комсомол комитетининг иккинчи секретари ва бюро аъзоси қилиб сайланди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Сейсмология институтида зилзилаларнинг олдини олиш билан боғлиқ мавзуларда кенг кўламда тадқиқотлар олиб борилмоқда. Суратда: «Тошкент» сейсмик обсерваториясн марказий станциясининг навбатчиси С. Миронюк ва техник-оператор Т. Гладилиналар иш устида.

М. Нуриддинов фотоси.

МАОРИФЧИЛАР УЙИ

БИР донишманд ўқитувчини қалб меъмори деб эъзозлаган экан. Зеро, шундай! У бой билими, қалб қўри билан янги инсонни ўқитиб вояга етказади, унда олижаноб фазилатларни шакллантиради.

Бунга ўз-ўзидан эришилмайди, албатта. Ҳақиқий педагог бўлиш учун у кўп изланади, ўқийди, ҳаёт билан бирга одим ташлайди. Ҳар бир дарсни ғоявий-тарбиявий иш билан, юксак педагогик маҳорат билан мустаҳкамлайди. Ўқитувчининг иши ғоят кенг ва кўп қирралики, булар ўқув-тарбия жараёни билан узвий боғланади.

Тошкентда қад кўтарадиган халқ маорифи объектлари комплекси биноси лойиҳаси яратилаётганда «Ташгипрогор» институтининг инженер ва архитекторлари ўқитувчи фаолияти билан боғлиқ кўп масалаларни ҳисобга олишди. Ўзига хос кичик кварталнн ишғол этадиган бу комплекс замонавий усулда қурилади.

Педагог фаолияти мактаб ва мактабдан ташқари болалар муассасалари иши билан боғлиқ бўлгани учун ҳам ўқитувчилар уйи ёнида ёш техниклар станцияси қад кўтаради. Унинг давоми сифатида ёш табиатшунослар ва болалар туристик станциялари қурилади.

Ўқитувчилар уйига Ново-Узбекистанская кўчасидан кирилади. Дам олиш зонасига ҳам шу ердан ўтилади. Зиёбахш комплекс уч қаватдан иборат бўлади. Ўқитувчилар билан олиб бориладиган ишлар асосан иккинчи қаватда амалга оширилади.

500 ўринли томоша зали ҳам шу ерда жойлашади. Катта кутубхона ишлайди. Тўгараклар учун алоҳида хоналар ажратилади. Кўзда тутилган тўгарак машғулотларининг аксарияти учинчи қаватдаги кабинетларда олиб борилади. Шунингдек, комплекс клуби очилади.

Педагоглар ва ўқувчилар учун тайёрланадиган томошалар яшил театр залида намойиш қилинади.

Зиёбахш маскан фан ва техника янгиликларини оммалаштирувчи марказ сифатида ҳам фаолият кўрсатади. Бу ерда очиладиган астрономия обсерваториясида маълум кузатиш ишлари бажарилади. Ёш моделчилар учун қуриладиган бассейн мусобақалар майдонига айланади.

Зал деворларига сайқал бериб ишланган бадиий паннолар кишилар эътиборини ўзига тортади. Бу безаклар устида таниқли мўйқалам усталари иш олиб борадилар. Халқ маорифига оид бадиий-монументаль лавҳаларни ўрнатиш тадбирлари ҳам белгиланди. Уларда мактаб ҳаёти, ўқитувчининг жўшқин педагогик фаолияти билан боғлиқ рамзий безаклар сайқал топади.

Ўқитувчилар уйи халқ маорифи ютуқларини кенг оммалаштирувчи марказ бўлиб қолади. Бу ерда ўқитишнинг илғор усул ва методлари билан яқиндан танишиш мумкин бўлади. Тажрибали педагоглар, методист олимлар иштирокида учрашувлар, давра суҳбатлари тез-тез ўтказиб турилади. Булар, шубҳасиз дарсларни аъло тайёргарлик, замонавий метод, юксак сифат билан ўтказиш учун бой материал беради.

Халқ маорифи объектлари комплекси ишга тушгач, гўзал шаҳримиз яна бир кўркам архитектура ансамбли билан бойийди.

М. АБДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси.

В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи мартен цехининг колективи цехлараро мусобақанинг олдинги сафида боряпти.

Суратда: цехнинг илғор машинисти А. Сайдуллаев. У металлургия саноати аълочиси деган номга сазовор бўлган.

В. Сироткин фотоси.

ЗИЁКОР

Зиёкорни боғбонга қиёс этишади. У эккан ниҳол тутиб мева берса, ана шу мева эл-юрт дастурхонини безаса, боғбон учун бундан ортиқ бахт бўлмаса керак! Ўқитувчилар билим берган, тарбиялаган ўқувчилари жамиятга фойда келтириб, эл-юрт ҳурматига сазовор бўлса, улар билан фахрланади, ўзининг меҳнатлари бекор кетмаганлигидан севинади.

Мустафо ака Боймақов ўзи билим берган ўқувчиларни бирма-бир кўз олдидан ўтказди. Уларнинг аксарияти ҳаётда ўз ўрнини топди.

Дарҳақиқат, Мустафо Боймақов мана 24 йилдирки, педагоглик касбини ардоқлаб келяпти. Оққўрғон районидаги 15-ўрта мактабда иш фаолиятини бошлади. 1957 йилдан эса Ҳамид Олимжон номли 13-ўрта мактабда дастлаб тил ва адабиёт ўқитувчиси, кейин илмий бўлим мудири бўлиб ишлади.

1973 йилда эса у янги ташкил этилган Бобир номли 39-ўрта мактабга директор этиб тайинланди. Яқинда биз шу мактабда бўлдик. Унинг атрофида экинзор далалар ястаниб ётибди. Қишлоқдаги уйлар узоқдан яққол кўзга ташланади. Бу хонадонларнинг деярли ҳаммасидан ўқувчилар шу даргоҳга қатнайди. Ҳозир бу ерда 227 ўқувчи ўқияпти.

Ўтган 1978—1979 ўқув йилида мактабда давомат юз процентни ташкил этди. Ўқув-тарбия ишларини яхшилашда коллективнинг аҳиллиги қўл келаяпти. Мирсоат Каримов, Рая Каптенко ҳамда Раҳим Нуралиев, Муҳаммад Усмонов сингари тажрибали педагоглар ўқувчиларга чуқур билим бериш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилаяптилар.

Ҳозир 12 та фан кабинети ишлаб турибди. Ҳар бир кабинет кўргазмали қуроллар билан тўла жиҳозланган. Бу, ўқувчилар билим савиясини оширишда катта ёрдам бермоқда. Мактабда дурадгорлик ва тикувчилик устахоналари ҳам мавжуд.

Ким ўз касбига меҳр қўйса, ишга жон куйдирса, белгиланган вазифаларни бажаришга албатта улгуради. Ўрток М. Боймақов ҳам шундай тадбиркор зиёкор, раҳбар!

Т. ЗОКИРОВ.

ЯНГИ УЙ-ЖОЙЛАР

РЕСПУБЛИКАМИЗ пойтахтида уй-жой қурилиши тобора кенгайиб бормоқда. Кўп қаватли турар-жойлар деярли ҳар куни фойдаланишга топширилаяпти. 2-Шимолий-шарқ массивида 48 оиланинг истиқомат қилишига мўлжалланган тўрт қаватли уй яқин кунларда эгаларига топширилади. Бу ерга 4-шаҳар лойиҳа институти ходимлари оилалари кўчиб ўтадилар. Бинони 4-қурилиш трестига қарашли 38-бошқарманинг Комил Йўлдошев раҳбарлигидаги комплекс коммунистик меҳнат бригадаси бунёд этди.

Полторацкий кўчасида 36 квартирали янги уй ҳам фойдаланиш учун топширишга тахт қилиб қўйилди. Бу ерда каноп фабрикаси ишчи-хизматчиларининг оилалари истиқомат қилишади. Шунингдек, Максим Горький проспектида беш қаватли ҳашаматли маъмурий бино қурилиши тугалланмоқда. Бу бинога Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг биохимия илмий-тадқиқот институти жойлашади.

Н. ФЕЛЬДМАН.

ЯХШИ ДАМ—МЕҲНАТГА ҲАМДАМ

МАРОҚЛИ ҲОРДИҚ

ХОНАДОНЛАРИМИЗДА дастурхонни ширинликсиз тасаввур қилиш қийин. Тўй ва тантанали кечалар турли қандолат маҳсулотларисиз ўтмайди. Тошкентлик қандолатчилар тайёрлаётган турли ширинликлар сифатлилиги билан Иттифоққа машҳур. «Ўртоқ» кондитер фабрикасида ишлаб чиқариш топшириқлари мунтазам ошириб бажарилиши билан бирга маҳсулот сифати тобора ортиб боряпти. Фабрика коллективи биринчи ярим йиллик планини 105,9 процент бажариб, 18 миллион 657 минг сўмлик конфет ишлаб чиқарди. Шундан 28 хили давлат Сифат белгиси билан тайёрланмоқда.

Ёзнинг айни жазирама иссиқ кунларида ҳар йили планли равишда корхона ускуналари бир ой мобайнида ремонт қилинади. Чунки, бундай иссиққа кўп ширинликлар дош беролмай эриб кетиши мумкин. Фабриканинг кўпчилик ишчи ва хизматчилари ҳам мана шу июль ойида меҳнат отпускаларига чиқадилар. Касаба союз комитети уларнинг мароқли ҳордиқ чиқариши учун барча шароитларни яратиб берган. Жумладан, бу йил ўнлаб кишилар санаторий, дам олиш уйлари ва пансионатларда кўнгилли дам олиб, саломатликларини мустаҳкамладилар. Шунингдек, жуда кўп ишлаб чиқариш зарбдорлари туристик саёҳатларда бўлишди. Карамель цехининг ишчиси К. Ашрафхўжаева «Ўртоқ», шу цех ишчиси М. Шаумян «Луначарское» санаторийларида, Қирғизбоева, Охунбобоева, Алимов, Кураева каби илғор ишчилар эса республикамиз ва Иттифоқимиздаги турли дам олиш уйларида ҳордиқ чиқариб қайтишди. 64 киши эса Совет Иттифоқи бўйлаб туристик саёҳатларда бўлди. Улар орасида илғор бригадир Мая Муратова, смена бошлиғи Санталат Зиямуҳамедова, машинист Надия Бойбекова ва бошқалар бор.

Бундан ташқари, илғор ишчилар Н. Нурмадиева ва К. Бодомова ГДРга, Юсупова ва Обидова Болгарияга, Усмонова ва Болтаева Венгрияга туристик саёҳат қилишди.

Кўнгилли ҳордиқ чиқариб қайтган ишчи ва хизматчилар ўз постларида фидокорона меҳнатни давом эттиришмоқда.

Х. АЛИМОВ.

ФАН ва ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ОЛМОС ПЛЁНКА

Олмос техниканинг кўп соҳаларида қўлланилади. Айниқса, чуқур қудуқлар қазишда, пармалаш ишларида у катта аҳамият касб этди. Олмоснинг яна муҳим хусусиятларидан бири иссиқликни яхши ўтказишидир. Унинг иссиқлик ўтказиш кўрсаткичи мисникига қараганда беш баробар юқори экан. Шунинг учун олмосдан микроскопик диод ва триодлардан иссиқликни олиб кетиш мақсадларида фойдаланила бошланди. Электроникада олмосдан янада кенгроқ фойдаланиш учун ундан плёнка тайёрлаш зарур бўлиб қолди. Бу вазифани СССР Фанлар академиясининг физика-химия институти илмий ходимлари амалга оширдилар. Ҳаммаси бўлиб икки-уч микронга тенг бўлган олмос плёнкаси олинди. Бу радиоэлектроника учун ҳам катта истиқбол очади, деб мутахассислар умид билдиришди.

●

ЗАҲАРЛИ ТУТУНЛАР ЙЎҚОЛАДИ

Харьков кўчаларида «Икарус» автобуслари билан ўтказилган тажрибалар муваффақиятли чиқди. Шаҳардаги меҳнат гигиенаси ва касб касалликлари илмий-тадқиқот институти ходимлари ишлаб чиққан эмульсия автобус ёнилғисидан ажраладиган газларни ютиб нейтраллайди. Ана шундай эмульсиянинг бир литри автобуснинг икки сменадаги иш вақтига етади. Эмульсияни Харьков парфюмерия фабрикаси ишлаб чиқара бошлади.

●

УНИВЕРСИН

XXII партия съезди номли Уфа нефтни қайта ишлаш заводи «қора олтин»дан универсин номли янги модда ишлаб чиқарди. Нефть қолдиқларидан олинган универсин кон қазиш ишларида кенг қўлланилиши аниқланди. Универсиннинг суюқ эритмаси билан ишланган карьерлардаги йўллар текис ва пишиқ бўлади. Бунда чанг ажралмайди, машиналар кабиналари доимо тоза туради. Универсин билан ишланган йўллар автомобиллар умрини узайтириши, атрофнинг тоза бўлиши ва кончилар соғлигини яхши сақлашга хизмат қилади.

Қ. АҲМЕРОВ.

«РАБОЧИЙ КРАЙ» САҲИФАЛАРИДА

ҚУТЛУҒ САНА ШАРАФИГА

ИВАНОВО областидаги йирик корхоналарнинг ҳар бир ишчиси қардош Польша тўғрисидаги газета ва журналларни зўр қизиқиш билан ўқийди, кино ва телекўрсатувларни кўриб завқланади. Ишчилар орасида Улуғ Ватан уруши қатнашчилари талайгина. Улар Польша учун бўлган жангларда қаҳрамонлик кўрсатишган.

Польшанинг Лодз шаҳри Иваново билан қардошлашган. Ҳар иккала шаҳар вакиллари вақти-вақти билан учрашиб, меҳнатдаги муваффақиятлари ҳақида ўзаро сўзлаб берадилар. Польша халқ республикасининг 35 йиллиги шарафига Иваново ишчилари ажойиб ташаббус бошладилар. Улар ушбу сана нишонланган кунларни меҳнат байрамига айлантирдилар. Меҳнат байрами СССР ва Польша ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида тузилган Шартноманинг 35 йиллиги шарафига ҳозир бошланган мусобақанинг дебочаси бўлди. Бу сана 1980 йилнинг 21 апрелида нишонланади. Мусобақа ташаббускори меланж комбинатининг А. Ф. Мусницкий раҳбарлигидаги участка ишчилари бўлишди.

Анатолий Федорович уруш йилларида Польша ерларида жанг қилган эди. Унинг кўксини «Варшавани озод этганлиги учун» медали безаб турибди. Коллектив шартноманинг 35 йиллиги нишонланадиган кунигача қўшимча 7 минг метр газлама тўқиб чиқариш мажбуриятини олди.

Фролов номли Иваново меланж комбинатида тўқувчилар бошлаган ташаббус асосида мусобақа шартларини ишлаб чиқилди. Бу мусобақага 1980 йилнинг апрель ойида якун ясалади.

БЕШ ЙИЛЛИКДАН ЎЗИБ

«БИР беш йилликда — икки беш йиллик» шиори Иваново тўқимачилари ўртасида кенг қулоч ёйган. Биринчи бўлиб бу ташаббусни Яковлев лён комбинати тўқувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Алевтина Валентиновна Смирнова бошлаб берган эди. Ҳозир унинг неча минглаб издошлари бор.

Область тўқимачилик саноатида меҳнат қилаётган ишчилардан 10 киши ҳозир ўн иккинчи беш йиллик ҳисобидан маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Тўқувчилардан Н. Егорова, А. Смирнова ва В. Чистякова, йигирувчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Ерофеева ўн бир йиллик планни бажариб қўйишди. Айниқса, комволь комбинати тўқувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Валентина Николаевна Голубева эришган муваффақият барчани қувонтирмоқда. Ҳозир унинг иш календарида 1988 йил бошланган.

Область партия комитети илғор ишчига йўллаган табрик мактубида эришган ютуқлари билан қутлади. Валентина Голубева доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги кунигача уч беш йиллик топшириғини бажариш юзасидан янги ташаббус билан чиқди. Ҳозир у 30 та станокни бошқармоқда. Тайёрлаётган маҳсулотлари юқори сортларга қабул қилинмоқда.

Донгдор тўқувчи ўтган ярим йиллик якунлари бўйича Иттифоқдаги ҳамкасблари ўртасида биринчи ўринни эгаллади. Шу ойлар мобайнида планга қўшимча 102 минг метр маҳсулот тўқиб чиқарди.

«МИЛЛИОНЕРЛАР» КЛУБИ

КИНЕШМА юк автотранспорти ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳовлисига ўрнатилган «Миллионерлар» клуби стендини шофёрлар зўр қизиқиш билан кўздан кечирмоқдалар. Стендга илғор шофёрлардан тўрт кишининг портрети ва улар бажарган ишлар тўғрисидаги маълумотлар қўйилган. Тўрт шофёрнинг ҳар бири йил давомида миллион тонна-километр йўл босиб, муҳим халқ хўжалик юкларини манзилларга тез ва соз элтиб қўйган эди.

Стендга қўйилган шофёрлар портрети орасида РСФСРнинг фахрий автотранспортчиси Евгений Павлович Коченовники ҳам бор. У ишлаб чиқаришда илғор бўлиш билан бирга кўплаб шогирдларга мураббийлик ҳам қилган. Улардан бири Виктор Фурсаев ҳам эндиликда устоз билан бирга меҳнат қилиб, миллион тонна-километр йўл босди.

КОММУНИСТИК РАЙОНИДА

СЎЛИМ СОЙ СОҲИЛИ

ТЎЛИБ оқадиган Паркент сойи қирғоқлари боғ-роғлар масканига айлантирилмоқда. Бу ердаги қир-адирлар, даштларга сув чиқарилиб, дам олиш зоналари қурилянти.

Тошкентдаги Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчи-хизматчилари биринчи бўлиб бу ерда уй-жойлар қурилишини бошлаб юбордилар. Бирлашма маъмурияти бунёдкорларни қурилиш материаллари билан таъминлаяпти. Шунингдек, райондаги Жамбул қишлоғидаги қир-адирлар ҳам шаҳарликларнинг дам олиш зонасига айлантирилади.

ХОНАДОНЛАРДА ПИЛЛАХОНА

«ПОЛИТОТДЕЛ», «Ленинский путь» каби хўжаликларда йил сайин пилладан мўл ҳосил етиштирилянти. Бунинг эвазига колхоз аъзоларининг соф даромади ортиб бораётир. Меҳнатда эришган ютуқлари учун ўтган йили биргина «Политотдел» колхозининг 10 илғор пиллачиси енгил автомашиналар билан мукофотланди.

Хўжаликларда ҳар йили ипак қурти боқиш истагини билдираётганлар сони кўпайиб бораётир. М. Юсупов, У. Сафоев, Ў. Иброҳимов, Д. Аҳмедова, А. Утегеновлар ана шулар жумласидандир. Улар эндиликда ўз хонадонларида ипак қурти боқиш учун кенг ёруғ уйлар қуриняпти. Хонадонларда пиллахона қуриш ишида колхоз правлениеси пиллакорларга яқиндан ёрдам бераётир.

ҚУРИЛИШЛАР ПАРВОЗИ

РАЙОН маркази кун сайин обод бўлаётир. Чирчиқ дарёсидан оқадиган Қорасув қирғоқларига бетон плиталар ётқизилиб, дарё соҳили кўкаламзорлаштирилди. Қорасувнинг соя-салқин жойларида чойхона қурилиб, хиёбон ва бульварлар бунёд этилди.

Район марказига кираверишда эса янги тўрт қаватли бино кўзга ташланади. Бу ерга район ички ишлар бўлими жойлашади. Икки қаватли ресторан ва тўрт қаватли «Паркентводстрой» тресги бинолари ҳам қад кўтараётир. 1200 ўқувчига мўлжалланган янги мактаб эса бу йил биринчи марта ўз бағрига ўқувчиларни қабул қилади.

Р. ИСҲОҚОВ.

РЕЗЕРВЛАР ИШГА СОЛИНДИ

«Паркент» совхозининг чорвадорлари гўштга топшириладиган қўйларнинг энг юқори вазнига — эришдилар, қўйлар вазни 52 килограммга етди. Бу муваффақиятлар яйловларда боқилаётган қўйларни концентрациялар билан боқиш туфайли эришилди. Хўжалик меҳнаткашлари давлатга гўшт топшириш юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни ҳозирдаёқ ошириб бажардилар.

Совхозда барча ички резервлар ишга солинди. Бу резервлар чорвачилик маҳсулотларини етиштиришга ёрдам бермоқда. Аҳолининг шахсий хўжаликларидаги мол ва паррандаларни боқиб семиртириш — ана шундай резервлардан биридир. Чунончи, совхоз 40 мингта жўжа сотиб олиб, уларни ишчи ва хизматчиларга тарқатди. Ҳозирнинг ўзидаёқ шахсий «фермалар» 15 тонна парҳез гўшти етиштирди.

(ЎзТАГ мухбири).

Бўстонлиқ районининг тоғли зоналарида турли хил шифобахш ўсимликлар кўплаб етиштирилади. Чирчиқ ва Бурчмулла ўрмон хўжаликлари коллективлари ҳар йили ана шундай ўсимликлардан 2 минг килограммдан кўпроқ дориворлар тайёрлашмоқда. Суратда: Ғазалкент шаҳридаги 50-район марказий дорихонаси ходимлари К. Ғофиржонов, Г. Войтенко ва И. Моциуслар шифобахш ўсимликларни кўздан кечирмоқдалар.

И. Портнов фотоси.

ИЛҒОРЛИК УЧУН

ПАХТАКОРЛАР ҳаётида долзарб, ҳал қилувчи дамлар бошланди. Далаларда пахта йиғим-терими авж олмоқда. Ҳадемай, гвардиячи механик-ҳайдовчилар ҳам «пўлат от»ларини пахтазорларга олиб чиқадилар.

Бизнинг колхоз деҳқонлари ҳам бу масъулиятли мавсумга пухта тайёргарлик билан келдилар.

Маълумки, 1976 йили колхозимизда ҳосилдорлик 22,3 центнерга тушиб қолганди. Ўша йили план бор-йўғи 83 процент бажарилган. Районда энг қолоқ хўжалик сифатида тилга олинардик. Негаки экиш, ғўза парвариши даврида белгиланган агротехника тадбирлари тўла-тўкис бажарилмас, бунинг устига мавжуд ерлардан унумли фойдаланилмас эди. Гапнинг сирасини айтганда, бизда ерларнинг кўпи пўстдумбага чиқиб кетиб, тўла гектарлар ҳосил қилиш имконияти чегараланиб қолган эди. 1977 йилгача экин майдонимиз 1094 гектар бўлса, шунинг 52 проценти майда-майда карталардан иборат, техникадан тўла ва самарали фойдаланиш мумкин эмасди.

Кейинги йилларда ҳосилдорликни ошириш учун деҳқончилик маданиятини юксалтиришга катта эътибор бера бошладик. Техникадан, сувдан фойдаланишда колхозчиларга қулай шароитлар яратиб бериш мақсадида бир қатор тадбирлар ишлаб чиқилди ва амалга оширишга киришилди. Майда карталар йириклаштирилди. Ерларнинг ўрталаридаги тут дарахтлари кўчириб ташланди. Шунингдек, 250 гектар экин майдони капитал текисланди. Сувни исроф қилмасликка қаратилган чоралар ҳам амалга оширилди. Ўн километрлик ариққа бетон ётқизилди. Биз кўрган бу тадбирлар аста-секин ижобий натижа бера бошлади. Бир йил ичида ҳосилдорлик 27 центнерга кўтарилди.

Мутахассисларнинг масъулияти оширилди. Илгарилари ғўза парвариши даврида ҳосилнинг бир қисми ҳашаротга олдириб қўйилларди. Агроном — энтимологларимиз тажрибакор деҳқонлар билан бамаслаҳат меҳнат қилиб, ҳашаротга қарши курашнинг самарали усулларини қўллай бошладилар. Оқибатда ҳосилдорлик орта борди.

Деҳқон уй юмушларидан кўнгли тўқ бўлса, бемалол далага чиқиб, унумли меҳнат қилади. Биз бу масалага ҳам биринчи даражали эътибор бера бошладик. Колхозчиларга қулай маданий-маиший шароит яратиб берилмоқда. Ободонлаштириш ишлари кучайтирилди. 5 та янги дала шийпони қурилди. Йўллар тузатилди. Кўпчилик колхозчиларнинг хонадонлари табиий газ билан таъминланди. Янги мактаб қурилди. Болалар боғчалари, ясли тармоғи кенгайди.

Бу ғамхўрликларга жавобан колхозчиларимиз фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Улар ўтган йилларда йўл қўйиб келинган камчиликларнинг такрорланмаслиги учун жидди ҳаракат қилмоқдалар. Юз берган табиий қийинчиликларни енгиб, кўчатларни бутлаб олдик, мўл ҳосил етиштирдик. Бригадалар ўртасида илғорлик учун кураш кучайиб кетди. Шербўта Деҳқонов, Абдуллажон Маматқулов, Шариф Бекматов, Холбой Шукуров ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари ўтган йили гектаридан 30—32 центнердан ҳосил олган бўлсалар, бу йил 40 центнерлик марра учун интилмоқдалар. Эллик центнерчилар ҳаракатига қўшилганлар ҳам бор. Каримбой Полвонов, Абдуқодир Раҳимжонов ўртоқлар бошлиқ бригада ва звенолар шулар жумласидандир.

Биз деҳқонларимиз билан маслаҳатлашиб, ўзимизнинг ички имкониятларимизни чамалаб кўриб, ўнинчи беш йилликнинг зарбдор тўртин-

ХЎЖАЛИК РАҲБАРИ МИНБАРИ

чи йилида колхоз бўйича ҳосилдорликни 35 центнерга етказиш, давлатга 3 минг тонна пахта сотишга аҳд қилганмиз.

Республика партия ва ҳукуматининг йиғим-теримга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисидаги қарорини атрофлича ўрганиб чиқдик. Бу қарор асосида зарур тадбирлар белгиладик. Колхозимизда 10 та пахта терадиган, 3 та кўсак терадиган, 4 та тўкилган пахтани терадиган машина, 40 та прицеп ва бошқа агрегатлар ремонтдан чиқарилиб, тахт қилиб қўйилган.

Йиғим-теримни ипатоволиклар методи асосида ташкил этамиз. Колхозимиздаги учта бригада ерлари қумлоқ майдонлардан иборат. Уларда пахта очила бошлади. Шунинг учун дефолиацияни ана шу бригадаларда бошлаб юбордик. Мавжуд терим агрегатлари уч звенога бўлинади ва мазкур бригадаларда ишга тушади. Терилган пахтани юклаш ва ташиш учун ҳар қайси звенога 6 тадан прицеп ажратилди. Бу бригадаларда биринчи терим тугагунга қадар бошқа бригадаларда ҳам дефолиация ниҳоясига етказилиб, машина теримига ҳамма нарса шай қилиб қўйилади. Бир сўз билан айтганда бу йил ялпи ҳосилнинг 2200 тоннасини терим агрегатларида йиғиштириб оламиз.

Ғалаба районидаги «Ленинград» колхози пахтакорларининг йиғим-терим даври учун мўлжаллаб ишлаб чиққан тадбирларини пухта ўргандик. Хўжалигимиз шароитига мослаб биз ҳам шундай тадбирларни амалга оширмоқдамиз. Мусобақа илғорларини моддий ва маънавий рағбатлантиришга катта эътибор берилади. Ғолиб чиққан бригадага колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг кўчма Қизил байроғи, пул мукофоти бериб борилади. Механик-ҳайдовчилар, теримчиларга ҳақ тўлашнинг прогрессив усулларини қўллаймиз. Йиғим-теримни қисқа муддатларда тез ва соз ўтказиш учун ҳамма имкониятларни ишга соламиз.

Колхозимизда хўжаликнинг бошқа тармоқлари, хусусан чорвачиликни ривожлантириш учун ҳам астойдил кураш олиб бормоқдамиз. Бу тармоқни рентабелли соҳага айлантирамиз. 1977 йилда чорвачиликдан 47 минг сўм зиён кўрилган эди. Ўтган йили эса 28 минг сўм соф фойда олинди. Бу йилги олинадиган соф фойда 100 минг сўмдан кам бўлмайди. Чунки кейинги икки йил мобайнида колхозимизда чорвачилик наслли ғунажинлар етиштиришга ихтисослаштирилди. Эски бинолар ёш бузоқларни боқишга мўлжалланиб қайта ремонтдан чиқарилди. Бузоқхоналарда қиш даврида нормал иссиқлик бўлиши таъмин этилади. Ҳозир бу ерда 706 бош наслли бузоқ боқилмоқда. Йил охиригача уларнинг сони 800 бошга етади. Ҳозиргача 109 бош қочирилган наслли ғўнажин хўжаликларга сотилди. Йил охиригача кам деганда яна 200 бош наслли ғунажин сотамиз.

Бу комплексда тажрибали чорвадорлар меҳнат қилишяпти. Зоотехник Маҳмуд Исмадиёров ўз ишининг устаси. Бузоқбоқарлар Бегимхон Сотиболдиева, Бўстоной Қўшматова, Рўзигул Матқулова, Ҳуриниса Анорқуловалар ҳам касбга меҳр қўйган чорвадорлардан.

КПСС XXV съезди, КПСС Марказий Комитети июль (1978 йил) Пленуми қарорларини ҳаётга татбиқ этиш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилаётган колхозчиларимиз йилни ҳар бир соҳа бўйича ёруғ юз билан якунлаш учун курашмоқдалар.

Н. АБДУРАҲИМОВ,
Бекобод районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ПИСКЕНТ. 2-«Пискент» совхози механизаторлари машина теримига қизғин тайёргарлик кўраётирлар. Улар яқин кунларда ғўза дефолиациясига киришадилар. Ҳозир хўжаликда ўқариқларни текислаш бошлаб юборилган.

Бу йил совхознинг А. Тожибоев, Ғ. Мавлонов бошлиқ бригада ва звеноларида етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини машиналарда териб олиш мўлжалланган. Бунинг учун «зангори кема»лар ишга тахт қилинган.

Ҳ. МИРСОЛИЕВА,
Р. КОЗИМОВ.

БЕКОБОД. Бу йил Ватанга 350 тонна «оқ олтин» армуғон этишга аҳд қилган «Победа» колхозининг Т. Назарқулов етакчилик қилаётган бригадаси аъзолари ҳосил теримини шайланиб кутиб олмоқдалар. Улар хирмонларни, йўл ва кўприкларни тартибга келтирдилар. Иккита пахта териш машинаси, транспорт тракторлари ўз вақтида ремонт қилиб қўйилган. Бу ишларда К. Умаров, Н. Бийтўраев, Ш. Қурбонова, Х. Тожиқуловалар кўпчиликка ўрнак бўлдилар.

З. ЮСУПОВ.

ҒАЛАБА. Абу Али ибн Сино номли мактабнинг ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаси ёш деҳқонлари бу йил 47 гектар майдонда пахта, 13 гектар майдонда канопдан мўл ҳосил етиштирдилар. Юқори синф ўқувчилари ҳозир каноп поясини ўриб-йиғиб олишни қизғин олиб бормоқдалар. Улар пахта теримига ҳам ҳозирлик кўраётирлар. Ёш пахтакорлар ҳар гектардан 45 центнердан «оқ олтин» йиғиб-териб олишга сўз берганлар.

Ғ. УМАРОВ.

ВАЪДАГА ВАФО ҚИЛАМИЗ

Сабзавоткорлар, соҳибкорлар ва боғбонлар фидокорона меҳнат қилиб далаларда мўл ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдилар. Ҳозир ҳосилни нес-нобуд қилмасдан йиғиб-териб, қабул пунктларига топшириш қизғин давом этмоқда. Биз ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида аҳолига мўл-кўл сабзавот, мева, узум, картошка етказиб беришга астойдил бел боғлаганмиз.

Шу мақсадда эрта баҳорда 130 гектар майдонга картошка, 235 гектар ерга сабзавот экилганди. Ана шу майдонлардан аҳолига 6700 тонна сабзавот, 1450 тонна картошка етказиб бериш учун азамат колхозчиларимиз тинмай ҳаракат қилдилар.

Далаларда мажбуриятга яраша ҳосил етиштирилди. Карам, пиёз, саримсоқ пиёз, ош лавлаги, сабзи, помидор хирмони баракали бўлди. Ҳозир ана шу ҳосилни йиғиб-териш авжида. Деярли 20 та машина қабул пунктларига пешма-пеш қатнаб турибди. Деҳқонларнинг унумли меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароит тўла яратилган.

Колхоздаги мавжуд 11 та бригаданинг дала шийпонида радио бор. Газета-журналлар келиб туради. Сиёсий ахборотчилар тез-тез суҳбатлар ўтказиб, колхозчиларни шу куннинг муҳим янгиликлари билан таништириб борадилар.

Бригадалар ўртасида социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилган. Файзи Мирьазамов, Муҳаррама Рихсиева, Олтмиш Ўразов бошлиқ бригада аъзолари мусобақада пешқадамлик қилишяпти.

Мусобақа якунлари тез-тез маълум қилиб турилади. Матлубот жамияти томонидан ташкил қилинган кўчма дўконлар сабзавоткорлар хизматида.

Ҳозиргача шаҳар меҳнаткашларига 800 тонна картошка, 3100 тонна сабзавот маҳсулотлари жунатилди.

Мева топшириш иши ҳам жадал олиб борилянти. Йиллик пландаги 300 тонна мевадан 220 тоннаси давлатга топширилди.

Аниқ мақсад билан меҳнат қилаётган сабзавоткорларимиз эл-юрт олдида берган ваъдаларига, албатта, вафо қиладилар.

Т. ТОЛИПОВ,
Тошкент районидаги Карл Маркс номли колхоз бош агрономи.

СОВЕТЛАР ҲАЁТИДАН

САЙЛОВЧИЛАР БИЛАН ҲАМКОРЛИКДА

Сайловчиларнинг наказларини бажариш депутатларнинг муқаддас бурчи ҳисобланади. Чунки наказларда меҳнаткашларнинг эҳтиёжлари ва талаблари акс этади. Шунинг учун ҳам кейинги йилларда жойлардаги халқ вакиллари сайловчилар томонидан берилган наказларнинг ўз муддатида ва сифатли қилиб бажарилишига алоҳида эътибор бермоқдалар. Калинин район Советининг яқинда бўлиб ўтган сессиясида ҳам сайловчиларнинг наказлари депутатлар томонидан қандай бажарилаётганлиги кўриб чиқилди.

Район сайловчилари сайловолди йиғилишларида ва ҳисобот даврида хўжалик ва маданий қурилишга оид бирмунча истакларни билдирган эдилар. 1977 йилги сайлов кампанияси давомида район Совети депутатларига улардан 115 наказ тушган. Шулардан 96 таси бажарилди. 10 таси бажарилиш арафасида. Тўққизтасининг адо этиш муддатлари белгиланган. Наказларни ўрганиш ва умумлаштириш шуни кўрсатдики, кўпгина халқ депутатлари ўз сайловчиларининг таклиф ва истакларига чуқур масъулият ва талабчанлик билан қарамоқдалар. Қишлоқ ва посёлка Советлари ўз сессияларида бу масалани мунтазам кўриб бормоқдалар. Масалан, Ленин номли, Назарбек, Қатортол қишлоқ Советлари ва Ўртаовул посёлка Совети ижроия комитетлари наказларнинг бажарилиши бўйича ўз сессияларида депутатларнинг ахборотларини мунтазам эшитиб бормоқдалар.

Районда шарафли вазифаларига катта эътибор билан қараётган депутатлар кўп. Масалан, Ленин қишлоқ Совети сайловчилари район Совети депутати Ю. Қодироваға Ленин номли участкадаги медицина пункти атрофини ўраш ва ободонлаштириш бўйича наказ берган эдилар. Сайловчиларнинг бу топшириғи тўла бажарилди. Шунингдек, наказларнинг амалга оширилиши натижасида «Хасково» совхозидаги «Коминтерн» участкаси аҳолиси водопровод суви билан таъминланди, «Назарбек» совхози марказидан Тельман номли посёлкагача бўлган йўл асфальтланди. «Бўзсув» совхозида медицина пункти ва «Рассвет» совхозида сартарошхона очилди. Хонобод қишлоқ Совети территориясида янги алоқа бўлими фойдаланишга топширилди. Охунбобоев номли совхозда маиший хизмат пунктлари кўпайди.

Шуниси қувончлики, кўпгина депутатлар сайловчилар томонидан берилган наказларни бажариш учун сидқидилдан фаолият юритмоқдалар ва шу билан бирга ўз асосий ишларида катта муваффақиятларга эришмоқдалар: Бундай депутатлар қаторига И. Жуманалиева, Д. Каримов, А. Шерматов, М. Турлибекова, Х. Қорахўжаев сингариларни киритиш мумкин.

Район Совети сессиясида юқоридаги ютуқлар билан бир қаторда йўл қўйилаётган баъзи камчилик ва нуқсонлар ҳам кўрсатиб ўтилди. Чунончи, айрим қишлоқ ва посёлка Советлари наказларнинг бажарилишига суст эътибор бермоқдалар. Аҳолига маиший, маданий-оқартув, медицина хизмати кўрсатишга оид наказлар кўнгилдагидек бажарилмаётир.

Сессияда кўрилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилиниб, депутатларнинг активлигини ошириш режалари белгиланди.

А. ҲАТАМОВ,
Калинин район Советининг депутати.

ДУНЁ ОВОЗИ

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

М. БОЗОРГОННИНГ МАКТУБИ

ТЕҲРОН, 17 сентябрь. (ТАСС). 23 сентябрда Эронда янги ўқув йили бошланиши муносабати билан Теҳрон радиоси орқали мамлакат бош министри М. Бозоргоннинг мактуби ўқиб эшиттирилди. Мактубда, жумладан, мамлакат революциядан кейинги биринчи ўқув йилини қаттиқ қийинчиликлар билан кутиб олаётганлиги, мактаблар, малакали ўқитувчилар етишмаётганлиги, янги программага мувофиқ дарсликлар қайта тузиб чиқилмаганлиги уқтириб ўтилади. Бош министр мактаб ўқувчилари ва муаллимларга мурожаат қилиб, синф хоналарини ўз кучлари билан ремонт қилишга ва ўқув йилини уюшқоқлик билан бошлашга чақирди.

Ислом революциясининг бошлиғи оятилло Хумайни Қум шаҳрида сўзга чиқиб, мактаблар ва университетларда сиёсий жиҳатдан ажралиб кетиш ва ҳар хил гуруҳлар тузиш жараёни кузатилаётганлигини таъкидлаб ўтди.

КЕЛИШМОВЧИЛИК ВАЗИЯТИДА

ПАРИЖ, 17 сентябрь. (ТАСС). АҚШ, ГФР, Япония, Франция, Буюк Британия молия министрларининг Парижда бўлиб ўтган кенгаши етакчи капиталистик давлатларнинг улар олдида турган кескин иқтисодий ва молиявий муаммолардан қутилиш йўлида ягона келишиб олинган сиёсатни ишлаб чиқишга қодир эмасликларини намойиш қилди. Франция матбуоти ғоят маҳфий равишда ўтган мана шу гайри-расмий учрашувнинг якунларига шундай деб баҳо берди.

Парижда чиқадиган «Эко» газетасининг ёзишича, кенгашда ҳозирги танглликни бартараф этиш йўллари тўғрисидаги масала хусусида унинг иштирокчилари ўртасида кескин ихтилофлар юз берди. Бу танглик пулнинг тобора қадрсизланаётганлигидан ҳамда валюта бозорларидаги ўта беқарорликда ўз ифодасини топмоқда. Бу учрашув деб уқтириб ўтади газета, беш мамлакат ҳукуматининг ўзаро келишиб олинган сиёсатни амалга оширишга қобилиятсиз эканлигини кўрсатди. Иқтисодий проблемалар юзасидан чақирилаётган ҳар бир халқаро конференция шундай сиёсат зарурлигини кўрсатиб турибди, деб уқтириб ўтади газета.

Молия министрлари, деб ёзади «Матэн» газетаси, ГФР ва Японияни ўзининг заиф шерикларига «ёрдам беришга» ва заиф валюталарни — Франция франки, Италия лири ва биринчи навбатда Америка долларини қўллаб-қувватлаш учун қатъий чоралар кўришга кўндира олмадилар.

Матбуот «танглик вазиятида» ва «янги иқтисодий тушкунлик даврида» кенгашнинг натижасиз ўтганлиги ҳозирги вақтда ғарб давлатларидаги мавжуд молиявий ва иқтисодий қийинчиликларнинг янада кучайишига сабаб бўлади деб ёзади.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

НИКОЗИЯ. Кипр, Туркия ва Греция бинокорлари касаба союзларининг бу ерда эълон қилинган қўшма баёнотида тинчликсевар кучларнинг кескинликни юмшатиш жараёнини мустаҳкамлаш йўлидаги куч-ғайрати тўла қўллаб-қувватланади деб билдирилади. империализмнинг тинчлик иши учун хатарли кирдикорлари шунингдек яқин шарқ районидаги кирдикорлари қораланди.

Учала мамлакат касаба союзларининг вакиллари Кипр масаласини ороллдаги грек ва турк қабилаларининг манфаатларига мувофиқ равишда адолатли ва демократик тарзда ҳал этишни, Кипр давлатининг мустақиллиги ва территориал бутунлигини сақлаб қолишни, оролни тамомила ҳарбий кучлардан ҳоли қилишни, Кипрдаги греклар билан турклар ўртасида дўстлик ва ўзаро ишончни тезроқ тиклашни талаб қиладилар.

АДДИС-АБЕБА. Социалистик Эфиопия ташқи ишлар министри Фелеке Гедле-Гиоргис қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг Гаванада бўлиб ўтган VI конференциясига қўшилмаслик ҳаракатидаги прогрессив, демократик ва тинчликсевар мамлакатлар группасига янги куч ва қатъият бағишлаган муҳим қаттиқ сиёсий воқеа деб баҳо берди.

У бугун шу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида сўзга чиқиб бундай деди: Гаванада қабул қилинган декларацияда анжуман иштирокчилари империализмга, мустамлакачиликка, ирқчиликка қарши позицияда турганликлари таъкидлаб ўтилади.

СОФИЯ. Бу ерда жаҳон метеорология ташкилоти қишлоқ хўжалик метеорология комиссиясининг еттинчи сессияси очилди. Жаҳондаги 50 мамлакатнинг вакиллари метеорология омилларининг деҳқончилик ва чорвачиликка таъсирига доир масалаларни, қишлоқ хўжалик метеорологиясида ернинг сунъий йўлдошларидан фойдаланиш масалаларини муҳокама қиладилар, шу соҳадаги тажрибаларни ўртоқлашадилар.

(ТАСС, 18 сентябрь).

ҲАВФЛИ ЎЙИН

ХАЛҚАРО МАВЗУДАГИ ФЕЛЬЕТОН

Жазирама қумликдан Америка денгиз пиёдалари взводи қора терга ботиб маъюс одимлаб бораётир. Солдатларни бу ерга вертолётда ташлашган. Энди улар тезлик билан 40 миллик маршдан сўнг «душман» чегарасига кутилмаганда зарба беришлари керак.

— Қулоқ сол, Джо, — охирги қаторда бораётган солдат ёнидагисига мурожаат қилди: Нимагадир бу «ўйин» менга ёқмаяпти.

— Сабр қил, Билл, — юз-кўзлардаги терни артаркан, хўмрайиб жавоб қилди Джо, — бизга ёмон ҳақ тўлашаётгани йўқ-ку! Ҳеч қандай касб-ҳунарсиз қаерда ҳам шунча кўп долларни топардик?

— Йўқ, қария, — ўз фикрини исботлади Билл. — Бу иш чаппасига айланиши, ёмонлик билан тугаши мумкин. Мана, биз бу ерда «ўйин» кўрсатгач, чўл шароитида уруш очиш усулларини ўргатишади. Сўнг эса биздан 110 минг кишилик «тезкор корпус» ташкил қилишмоқчи. Ниҳоят бизни исталган бир оловли нуқтага ташлашади. Мудофаа министримиз мистер Браун ибораси билан айтганда, фавқулодда операцияни амалга ошириш учун, керак бўлиб қолган пайтда эса барча дўстларимиз ва НАТО доирасидан ташқаридаги иттифоқчиларимизга ёрдам бериш учун бизни ташкил қиладилар.

— «Керак бўлиб қолган пайтда», деган иборани қандай тушунишимиз керак?

— Буни шундай деб тушун: Оқ уйнинг фикрича, қачон ва қаерда миллий манфаатимизга хавф-хатар пайдо бўлгудек бўлса, бизни ҳимоя қилиш учун ўша ерга, ҳатто дўзахнинг оғзига ҳам юборишаверади.

— Узоққа олиб кетишларидан на ҳожат, Билл? Бизнинг миллий манфаатларимиз ўз уйимизда — Америкада эмасми?

— Ҳа, Джо, — ғамгин жилмайди Билл. — Мининг суюлиб қолган, деб сенга неча марта айтганман. «АҚШ миллий манфаатлари бутун дунёда сочилиб ётибди», деб сенга неча марта тушунтириш керак?

Бу манфаатларга ҳамма жойда Совет Иттифоқи хавф солаётир. Масалан, Эрон халқи ўз шоҳини, Никарагуа халқи эса диктатор Сомосани мамлакатдан ҳайдаб юборди, бизнинг миллий манфатларимизга хавф солди. Бунда Москванинг қўли бор! Туркия бизга Россиянинг жанубий чегараларида айғоқчилик қилишда ёрдам беришдан бош тортди, Яқин Шарқ мамлакатлари эса бизга арзон нефть сотишни исташмаяпти — бу ҳам хавф! Бир қатор Африка мамлакатлари ўз мустақилликлари учун курашни кучайтириб юбордилар. Бунинг натижасида бизга мазали ёнғоқ сотишни тўхтатиб қўйишди. Пентагондаги катталарнинг таъкидлашларича, бунда ҳам Москванинг ҳиссаси бор. Мана энди бизнинг корпусимиз ёруғ дунё бўйлаб дайдиб, ўзимизга мақбул ишларни амалга ошираверади. Фақат бундан бирор фойда чиқармикан? Ёки беҳуда уриниш бел синдирармикан?

Дўстлар бошларини қуйи солиб, жимгина қадам ташлашарди.

— Биласанми, Билл, — сукунатни бузди Джо. — Сенга мана шу ишларнинг ҳаммаси аввал ҳам бўлгандек туюлмаяптими?

— Нима бўлганди?

— Бизнинг ўзга халқлар ишига бурун суқишга уринишларимиз-да! 15 йил муқаддам худди шундай қилиб Вьетнамни тинчитиш мақсадида у ерга суқулиб кирдик. Оқибати нима бўлди? Бутун дунёга шарманда бўлиб, зўрға қочиб қолдик. Энди бўлса яна бир ишни бошламоқчимиз.

— Бундан чиқдики, Джо, биз уруш сабоқларини тез эсдан чиқариб қўймоқдамиз. Яна айтаманки, булар ҳаммаси ёмонлик билан тугаши мумкин.

Взвод чўлда одимлаб борарди. Узоқ-узоқлардан қурол-яроғларнинг ва оғир пулемётларнинг овози эшитилиб турарди.

«Ҳарбий ўйин» жадал давом этар эди.

Л. ЛИЛЕЕВ.
(АПН).

АВСТРИЯ. Вена шаҳрида, Дунай дарёсининг чап қирғоғида қурилган Конгресслар халқаро марказини «Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг шаҳарчаси» деб аташади. Бетон, метал конструкциялари ҳамда ойнадан бунёд этилган биноларнинг яхлит меъморчилик комплексида БМТнинг бир қатор ташкилотлари жойлашади. ТАСС фотохроникаси.

ЗАНГНИ... ТЎПГА ТУТГАНДА

Тожикистонлик олимлар ва инженерлар яратган замбарак целлофан пуфак отади.

Синовлардан маълум бўлишича, мазкур антиқа асбоб ёрдамида ирригация ва коммунал иншоотлар учун мўлжалланган қувурларнинг умрини ҳатто ўн мартагача узайтириш мумкин экан.

Бу замбарак аслида пневматик мослама бўлиб, отилганда худди парашют очилганидек овоз чиқаради.

«Ўқ узилиши»дан аввалроқ мосламага ўрнатилган форсунка (суюқ моддаларни сачратиб берувчи асбоб)лар замбарак стволи атрофига юпқагина елим пуркашга улгуради. Стволдан отилиб чиққан полимер пакет ҳавода ёрилиб текисланади ва елим орасидан ўтиб бориб, қувур сиртига маҳкам ёпишиб қолади.

Янги асбоб ёрдамида 30 метрлик қувур сиртини зангга қарши химоявий парда билан қоплаш учун бир минут кифоя.

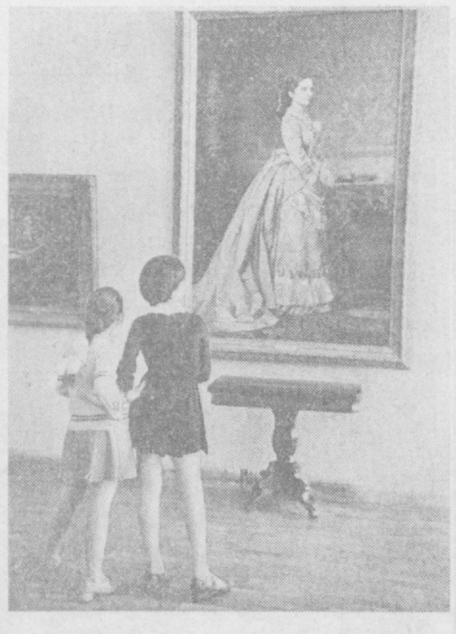

Ўзбекистон Санъат музейи ҳар куни республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан келган юзлаб санъат ихлосмандлари билан гавжум бўлади. Бу ерда қишлоқ хўжалик ишчилари, студентлар, ҳарбий хизматчилар ва туристларни учратиш мумкин. Гўзал санъат асарлари билан яқиндан танишиш ҳар бир кишига юксак эстетик завқ беради. Суратларда: санъат музейининг экспозициялар залидаги янги асарлар.

И. Глауберзон фотолари.

Бизнинг ахборот

ЁШ КИТОБСЕВАРЛАР

ЯҚИНДА Олмалиқ шаҳри меҳнаткашларининг фарзандлари ажойиб совға олдилар. Бу ерда янги болалар кутубхонаси очилди. Мактаб ўқувчилари зиё масканидан севимли китобларини олиб ўқиётирлар.

Ҳозир областимиз шаҳар ва районларида 39 та болалар кутубхонаси ишлаб турипти. Улардаги китоб фонди 1 миллион нусхага яқин. Фақат шу йил бошидан бери болалар кутубхоналарига 50 минг нусха китоб етказиб берилди.

Болалар кутубхоналарида халқаро болалар йилига бағишлаб қизиқарли тадбирлар амалга ошириляпти. Зиё масканларида «Болалар бизнинг келажагимиз», «Ҳар доим бўлсин қуёш», «Бахтиёр болалик» каби мавзуларда китоб кўргазмалари, стендлар ташкил этилган.

Ёш китобсеварларга хизмат кўрсатиш Чирчиқ шаҳар ва Пискент район кутубхонаси болалар бўлимларида, айниқса, яхши йўлга қўйилган. Бу ерларда китобсеварларнинг болалар адиблари билан учрашувлари, адабий кечалари тез-тез ўтказиб турилади.

ҲАВАСКОР ЭКРАНДА

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР Ҳамза ҳаёти ва ижодий фаолиятига бағишланган «Оловли йўллар» кўп серияли телевизион фильмни илиқ қарши олдилар. Аммо, ҳамма ҳам бу фильмдаги бош роллардан бирини ижро этган актёр ангренлик кончи Сонбов эканлигини билмаса керак.

Умуман, «Ўзбекфильм» киностудиясида суратга олинаётган бошқа фильмларда ҳам ангренлик ҳаваскор санъаткорлар актив қатнашаётирлар. Яқинда «Ҳаво йўловчилари» рангли фильмини суратга олиш тугалланди. Бу кинокартинада шаҳардаги «Строитель» маданият уйи, «Ёшлик» халқ цирки иштирокчиларини кўрасиз. Ангренлик ҳаваскорлар қатнашган бу фильм ҳадемай экранларга чиқарилади.

М. ЗАРИПОВ.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
22 СЕНТЯБРДАН БОШЛАБ
ЯНГИ ПРОГРАММА
СОВЕТ ЦИРКИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН
Юбилей программалари
ПРОГРАММАДА:
ЦИРК САНЪАТИНИНГ БАРЧА ЖАНРЛАРИ.
СОВЕТ ЦИРКИНИНГ УСТАЛАРИ,
МОСКВА ЦИРКИНИНГ АРТИСТЛАРИ ВА
ЎЗБЕК ЦИРКИНИНГ ЕТАКЧИ АРТИСТЛАРИ:
«ЎЗБЕКИСТОН ЙИГИТЛАРИ».
РАҲБАР — Ўзбекистон ССР халқ артисти Ҳаким ЗАРИПОВ.
Ўзбекистон ССР халқ артисти Лола ХЎЖАЕВА раҳбарлигидаги.
«ЎРГАТИЛГАН ИТЛАР».
Ўзбекистон ССР халқ артисти Обиджон ТОШКЕНБОЕВ иштирокида.
Олим ТОШКЕНБОЕВ раҳбарлигидаги.
«ЎЗБЕК ДОРБОЗЛАРИ».
Доимо манежда Москва цирки масхарабозлари Александр ГРИМАЙЛО, Николай ЯШЧУКОВ ва Ўзбекистон ССР халқ артисти Обиджон ТОШКЕНБОЕВ.
Томошабинлар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.
КАССА СОАТ 10.00 ДАН 20.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.
Коллектив бўлиб келиш учун қуйидаги телефонлар бўйича заявкалар қабул қилинади: 44-35-84, 44-35-91.

БОКУ ШАҲРИДА
30 СЕНТЯБРДА
1966 ЙИЛГИ ДАВЛАТ 3 ПРОЦЕНТЛИ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЕМИНИНГ
106-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ
ЗАЕМ БЎЙИЧА ЮТУҚЛАР ҲАЖМИ 40, 100, 500, 1.000, 2.500 ВА 5.000 СЎМ ҚИЛИБ БЕЛГИЛАНГАН.
Заём облигациялари 10 ва 20 сўмлик қилиб чиқарилади.
10 сўмлик заём облигациясига чиққан ютуқнинг ярми тўланади.
ҲАР БИР 100 МИЛЛИОН СЎМГА 512 МИНГ 560 СЎМЛИК 9 МИНГ 400 ТА ЮТУҚ ЎЙНАЛАДИ.
ЗАЕМ ОБЛИГАЦИЯЛАРИ ҲАММА ОМОНАТ КАССАЛАРИДА СОТИЛАДИ ВА СОТИБ ОЛИНАДИ.
ДАВЛАТ 3 ПРОЦЕНТЛИ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЕМИ ОБЛИГАЦИЯЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ!
СССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БОШҚАРМАСИ.

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
инглиз, немис ва француз тилларини ўргатадиган
8 ОЙЛИК ПУЛЛИК КУРСЛАРГА ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.
Машғулотлар олий ўқув юртига кирувчилар ва кандидатлик минимумини топшириш программалари бўйича ўтказилади.
Қуйидаги ҳужжатлар топширилади: ректор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат (копия).
Ўқиш 1 ноябрдан бошланади ҳамда сешанба ва жума кунлари 19.00 да 4 академик соатдан ўтказилади.
Справкалар учун мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Сапёрная кўчаси, 11-уй, 7-хона. Сешанба, жума кунлари 17.00 дан 19.00 гача. Телефон: 56-07-85.

ТАҚРИЗ

ШОИРНИНГ ИЛК ҚАДАМИ

Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти томонидан «Авторнинг илк китоби» сериясида эълон қилинган шеърий мажмуалардан бири Амирқул Пўлкановнинг «Пойга» тўпламини варақлар экансиз, унда ёшларга хос шижоат, куйинчаклик, ёниқ туйғуларни ҳис этасиз. Бу туйғулар сизни ёшликнинг гўзал, покиза дамларига етаклайди. Шу покиза ҳиссиётлар ғалаёнида ёш шоирнинг эзгу ўйларига шерик бўлиб: «Бир гирдобга айланиб қолсам асло мени қўллама дунё» дея шивирлайсиз. Хўш, бунинг сири нимада?! Сиз ҳаётда маълум бир босқичга, маълум бир мавқега эга бўлган бўлишингиз мумкин. Ёш қаламкаш тасаввуридан ҳам сизнинг тасаввурингиз кенгроқ бўлар, бироқ унда ёшликнинг нафаси бор. Ёшлик нафаси эса сизнинг қалб торларингизни тебратади, ёш қалбнинг ваъдаларига ишонасиз, дунёга бўлган мурожаатига хайрихоҳ бўласиз. Шу хайрихоҳлик тўпламни жиддийроқ кўриб чиқишингизга ундайди.

«Пойга» муаллифи Амирқул Пўлкановнинг шеърларига назар ташласангиз унда халқ оғзаки ижодига яқин хусусиятларни кўрасиз. Фикр ифодасидаги соддалик, бетакрор оҳанг—муаллиф нутқи ниҳоятда фольклорга яқин туради. Энг муҳими шуки, Амирқул халқ оғзаки ижодига сунъий яқинлашмайди. Унинг шеърларида бу руҳ табиий акс этади.

Кўкламда — гул,
қишда—қор.
Кузда ерга берар жон
Дунёда бир Ватан бор,
Онамиз—Ўзбекистон
У менинг муҳаббатим!
У сенинг муҳаббатинг!

Бу шеър қай йўсинда ёзилмасин мажмуанинг умум руҳини белгилайди. Ёш қаламкашнинг ўзига хос томонларини кўрсатади. Агар бу шеърни биз соф ёзма адабиёт нуқтаи назаридан тадқиқ қиладиган бўлсак, асар талабга жавоб бермаслиги мумкин. Лекин халқ оғзаки ижодининг асрий анъаналаридан келиб чиқиб шеърга ёндошадиган бўлсак, муаллиф илгари сурган ғоя бадиий ифодасини топганлигини кўрамиз.

Ёш шоирлар ижодини кузатар экансиз улардаги тез кўзга ташланадиган Ватан, халқ мавзусининг поэтик талқинини кўриб қувонасиз. Абдулла Орипов бир шеърида «сени танимаган мени ҳам билмас» дея хитоб қилганидек, қаламкаш Ватан, халқ олдидаги фарзандлик, гражданлик ва ижодкорлик бурчини ҳис этмасдан қаламга ёпишаверганда эди, у ҳеч ниманинг уддасидан чиқмаган бўларди. Ватан, халқ тушунчасида ўзининг инсоний қимматини ҳис этолмасди. Муаллиф Ватанни: «Бу менинг муҳаббатим, бу — сенинг муҳаббатинг!», дея бежиз айтмаган. Чунки, муҳаббат — ҳаётнинг тимсоли, демак Ватан ҳам. Муҳаббатсиз ҳаёт-ҳаёт бўлмаганидек, Ватансиз ҳаёт ҳам ҳаёт эмас. Мана, шеърнинг мантиғи! Амирқул шундай эзгу туйғулар билан қалам тебратаётганлигига китобчадаги «Пойга», «Истак», «Деҳқон далалари», «Ногаҳонда элитса уйқу», «Эзгулик абадий куйланар» каби мисралар билан бошланадиган шеърлари гувоҳлик беради.

Муаллиф «Пойга» шеърида «кўп ошиқма манзилга томон» деб ўз тенгдошига мурожаат қилади. Ўзи пойгага бўлгач ошиқмай бўладими ахир?! Ҳаётга теранроқ назар ташлайдиган бўлсак, турмушнинг ўзи пойгага ўхшайди. Ҳаётнинг ҳар жабҳасида ўзига хос пойга мавжуд. Бу пойгаларнинг ҳаммаси ҳам инсониятнинг келажаги, башарият бахти учун хизмат қилавермайди. Шунинг учун муаллиф «кўп ошиқма манзилга томон» дейди. Шоир биладики, ҳаёт абадий, бундан илгари ҳам одамлар ўтган, бундан кейин ҳам ўтади. Одамлар ўтавериб бузилиб қолган кўприкни қуриб кетиш керак. Аслида, пойгада йўлда тўхтаб бўлмайди. Агар тўхтасанг улоқни ўзгалар илиб кетади. Шоирнинг пойгаси бу эзгулик, башариятнинг келгусини яратиб кетиш пойгасидир.

Мажмуада бир туркум ҳазил тариқасида битилган шеърлар ва саккизликлар бор. Бу ҳазил шеърларда ҳаётда баъзан учраб турадиган камчиликлар кулги остига олинса, саккизликларда эса шоир фалсафий фикр айтишга интилади. Ҳазил шаклида битилган шеърлар ичида энг характерлиси «Биз ва бошлиқ» асаридир. Бунда, иш яхши юришиб, планлар тўлса ташаббускор киши бошлиқ бўлади. Иш юришмасдан корхона орқада қолса—одамлар айбдор бўлади. Шу шеърдаги талқин этилган мазмун. Бироқ бу мазмуннинг ўзида жиддий масала бор. Бугунги кунда жамиятимизнинг равнақи учун фақат раиснинг ёки фақат одамларнинг роли алоҳида-алоҳида белгиланмайди. Муваффақият — умумий бирликда. Аслида, бу хил камчиликларни газетада оддий мақолаларда ҳам айта бериш мумкин. Шеър — бу инсон қалбининг нозик торларини тебратувчи буюк сеҳргардир. Бу «сеҳргар»га мажбурият тошини оғир қўйиш лозим. Афсуски, Амирқул Пўлкановнинг китобида бу «сеҳргар»га тоши жуда енгил қўйилган шеърлар ҳам бор. Маълумки, Амирқул Пўлканов шоир авлодидан, шеърнинг қадрини, тамал тошини биладиган муҳитда камол топган. Биз шунинг учун бу ёш шоирга талабни каттароқ қўйишга ҳақлимиз. Донғи кетган адибларнинг асарларини ўқиганимизда (у назмда бўладими, насрда бўладими) инсоний ғуруримиз жўшиб кетади, инсон бўлиб туғилганимиздан фахрланамиз, зўр эҳтирос билан уларнинг асарларини ўқиб тўймаймиз. Бунинг боиси — инсон ҳамма нарсадан улуғ, ҳамма нарса инсонники, инсон ҳамма нарсага қодир эканлигини ҳис этиб, бу туйғуни улар ўз асарларига сингдира олганидадир. Афсуски, кўпчилик шоирларнинг тўпламини ўқиганда бу туйғуни ҳис этмаймиз. Жумладан, «Пойга»га кирган бир мунча шеърлар ҳам шу тахлит битилгандир. Чунончи, шоир бир шеърида бургутнинг парвозини тасвирлаб, бургут тахлит кўкда учмоқни ҳавас қилади. Майли, ижодкор айтганидек юксакларда парвоз этишни орзу қилсин. Лекин шеър талқинида инсоннинг улуғлиги сезилиб туриши лозим. Асар мавзуси ҳар қанча яхши бўлмасин инсон инсонлигича тасвирланмас экан, у асар сифатида ҳеч нарсага арзимайди. Амирқул Пўлканов ҳали ёш, изланишдаги шоир, у келгуси китобларида бундай қусурлардан холи бўлар деган умиддамиз. Шоирнинг поэзия оламига ташлаган илк қадами хайрли бўлсин деймиз.

Абдулла МАТЕҚУБОВ.

Спорт

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ҚЎЛ ТЎПИ. Минскда олий лига командалари ўртасида мамлакат чемпионати мусобақалари давом эттирилмоқда. Тошкентлик гандболчилар биринчи учрашувни мамлакат чемпиони ЦСКА командаси билан ўтказдилар. Бу ўйин 26:15 ҳисобида армиячилар фойдасига ҳал бўлди. Вакилларимиз иккинчи учрашувда эса Львовнинг СКА командаси билан куч синашдилар. Ўйиннинг биринчи ярмида 10:11 ҳисобида бой бериб турган гандболчиларимиз, иккинчи таймни уюшқоқлик билан ўтказдилар. Матч 25:21 ҳисобида тошкентлик спортчилар ғалабаси билан тугади. Уч турдан сўнг олти очко тўплаган ЦСКА командаси пешқадамлик қилмоқда. Бешинчи ўринда бораётган тошкентлик спортчилар ҳисобида эса икки очко бор.

ФУТБОЛ. Иккинчи лига бешинчи зонаси командалари ўртасида мамлакат чемпионатининг 36-тур ўйинлари бўлиб ўтди. Турнир пешқадами Жиззахнинг «Бўстон» командаси Янгиерда маҳаллий футболчилар билан куч синашди. Учрашувни 3:2 ҳисобида ўз фойдасига ҳал қилган жиззахлик футболчилар ўз мавқеларини янада мустаҳкамлаб олишди. Ҳозир улар активида 54 очко бор. Иккинчи ўринни эгаллаб турган «Шаҳрихончи» командаси очколар сонини 53 тага етказди. Улар «Хива» командасини 2:1 ҳисобида енгдилар.

ШАШКА. «Қибрай» дам олиш уйида рус ва халқаро шашка бўйича Бутуниттифоқ учрашувлари ўтказиляпти. Унда Иттифоқимизнинг турли шаҳарларидан келган 78 спортчи ўзаро куч синашяпти. Рус шашкаси мусобақаларида икки турдан сўнг икки очко жамғарган тошкентлик А. Бердиев пешқадамлик қиляпти. Халқаро шашка мусобақаларида эса уч имкониятдан уч очко тўплаган горькийлик спортчи А. Голошев олдинда бормоқда.

ТАБИАТ ОЛАМИДА

УЙДА ҚИШЛАГАН МАЙНА

Қиш тонгининг бирида қари заранг дарахтининг пастки шохида беҳол ўтирган қушга кўзим тушиб қолди. Қочишга ҳаракат қилмагани учун, мен уни осонликча тутиб олдим. Бу қуш—майна эди. Унинг танасида қони қотиб қолган бир неча чуқур тилинган жойлари кўзга ташланарди. Афтидан, у бирор йиртқич ёки мушук панжасидан қутулиб чиққан.

Мен уни симли тўр билан ўралган инга жойлаштирдимда, озуқа — чувалчанг келтирдим. Асрандимнинг иштаҳаси карнай. У майдалаб тўғралган хом гўшт, қатиқ, пишган тухум қиймасини иштаҳа билан ер эди.

Тез орада қушча соғая бошлади. Яраларнинг ўрни битиб кетди. Энди у дераза токчасига қўниб олиб, менинг қайтишимни сабрсизлик билан кутар, эшикни очишим биланоқ, қанотларини қоққанича, овоз чиқарарди. Баҳорга яқин эрталабдан — кечгача хонада унинг қўшиғи жаранглаб турадиган бўлди. У анчагина йириклашиб қолган, тумшуғи билан қанотлари ярқираб борарди.

Бир куни эрталаб қуш бизни кутилмаган бир ҳодисадан хабардор қилди. Майна чумчуқ ва мусичага тақлид қилиб овоз чиқарди. Бошқа куни эса у тушуниб бўлмайдиган алланималарни чуғурладики, бу бизникига тез-тез кириб турадиган қўшнимизнинг товушига жуда ҳам ўхшаб кетарди. Баъзан майна зерикар, ҳурпайганча деразага ғамгин қараб, соатлаб хомуш турарди.

Уйда қуш боққач, беихтиёр унинг тарихи, келиб чиқиши ва яшаш шароитлари билан ҳам қизиқиб қолдим.

Майналар, асосан, Ҳиндистон, Бирма, Ява ва Цейлон каби тропик ўлкаларнинг туб яшовчиси ҳисобланади. XX асрнинг бошларида ўзининг қувноқ табиати ва хуш овози билан бу қушлар шарқ халқларининг муҳаббатини қозонган. Баъзи бир қабилалар ҳатто уни муқаддас қуш деб билишади.

Бу қушлар қишлоқ хўжалик зараркунандаларини, айниқса, чигирткаларни йўқотишда катта фойда келтиришади. Кейинги пайтларда майналар Ўрта Осиё республикаларида ҳам тарқала бошлади. Уни биринчи марта 1907 йилда Термиз атрофларида кўришган. Ҳозир эса бу қушни Тожикистон, Ўзбекистон, Қозоғистоннинг жануби ва Қирғизистонда тез-тез учратиш мумкин. Баъзи зоологик адабиётларда улар Украина, Запорожье ва Днепропетровск областида, ҳатто Москва атрофларида ҳам учраб туришлари кўрсатиб ўтилган.

Қуёшли баҳор кунларининг бирида эрталаб биз майнани ини билан ҳовлига олиб чиқдик-да, симли эшикчани очиб юбордик. Қуш инидан чиққач, атрофни кузатди ва ҳадя этилган озодликка аввалига унча ишонқирамай туриб, қанотларини қоқди. Сўнгра бир силкиниб, ҳавога кўтарилиб, узоқ-узоқларга учиб кетди. Бунинг учун ҳеч ким ачинганы йўқ. Аксинча, кўнгилда бир ажиб лаззатли туйғу пайдо бўлди.

В. УРИЦКИЙ.

ТЕХНИКА ИХЛОСМАНДЛАРИ

Ҳунар-техника билим юртларида ижтимоий-сиёсий ва фан кабинетларини намунали жиҳозлаш бўйича жойларда ўтказилаётган конкурслар яхши натижалар бермоқда. Техника ижодкорлиги учун бўлган кураш ҳам кенг тус олди.

Тошкентдаги 84-ўрта ҳунар-техника билим юртида бўлган «Энг яхши касб учун» конкурси кўпгина ёш истеъдодларга қулиб боқди. Шу билан бирга меҳрибон устоз ва педагоглар раҳбарлигида ёш техниклар кўргазмаси ташкил этилди.

Техника ижодкорларининг ишлари асосида тайёрланган экспонатлардан бир нечтаси Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида ҳам намойиш қилинди.

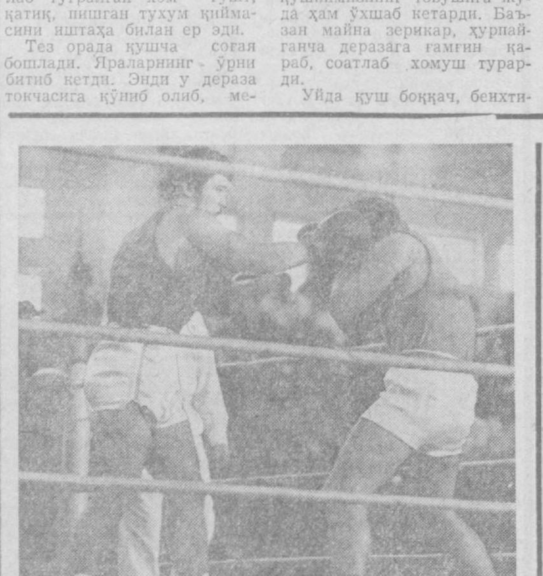

СССРда хизмат кўрсатган тренер С. Жаксон хотира совринн учун Тошкентда ўтказилган анъанавий турнирда иттифоқдош республикалар пойтахтлари, Москва ва Ленинграддан 150 нафардан ортиқ «чарм қўлқоп» усталари иштирок этишди. Мусобақаларда бир қанча ёш спортчилар ўз маҳоратларини намойиш қилдилар.

Суратда: оғир вазндаги спортчилар — халқаро классдаги спорт мастери, тошкентлик В. Иванов ва СССР спорт мастери андижонлик А. Могильнийлар рингда.

А. Рисқиев фотоси. [ЎзТАГ].

СУД ЗАЛИДАН

НАЗОРАТ БЎШ БЎЛГАЧ

Юк ортилган автомашинани дарвозадан чиқиши билан ОБХСС ходимлари тўхтатишди. Унга умумий оғирлиги 900 килограмм бўлган 50 та қалинлиги 1,5 миллиметрлик тунука ҳамда 69 погон метр бурчакли металл ортилган эди. Автомашина шофери Каримовда бу юк учун ҳеч қандай ҳужжат йўқ...

Текшириш шу ернинг ўзидаёқ бошланди. Ўғирлик мол «Союзорглестехмонтаж»га қарашли Тошкент монтаж-созлаш бошқармасининг 4-участка мастери Б. Умаров ҳамда прораб Н. Пекерманга тегишли эканлиги маълум бўлди.

Улар бу темир ва тунукани сотиш учун олиб чиқишмоқчи бўлишган. Харидор ҳам тезгина топила қолди. Бу мол учун Мирзаевдан олдиданоқ 280 сўм пул олинган эди.

Қилмиш қидирмиш деганларидек, давлат мулкини ўз шахсий манфаати йўлида талон-тарож қилганлар одил суд олдида жавоб беришди. Қора курсида ўтирган Пекерман фақат бу ишда воситачилик қилганини тан олди, холос. У дўстининг кўнглига қараб, қурилиш материалларини сотиш жиноят эканлигини билган ҳолда бу ишга қўл урган.

Б. Умаров эса судда ўзига гард юқтирмасликка ҳаракат қилиб кўрди. Аммо, участка ишчилари ҳамма гапни очиқ-ойдин айтишиб, унинг айбдор эканлигини исбот қилдилар. Юк ортувчи ака-ука Толибжоновларнинг гувоҳлик беришларича, ўша куни Мирзаевнинг илтимосига кўра машинага металл ва тунука юкланган. Улар бунинг сабабини суриштирганларида, харидор пулини прораб ва мастерга тўлаганини айтган.

Яқинда бўлиб ўтган Сергели район халқ суди йиғилиши халқ мулкини талон-тарож қилувчиларга тегишли жазо берди. Гувоҳларнинг ҳамда жамоатчилик фикрини ўрганган суд ҳайъати олдин ҳам чакана ўғирлик қилиб, судланган Б. Умаровни икки йил озодликдан маҳрум қилди. Н. Пекерман эса икки йиллик мажбурий хизматга жалб қилинди.

Шуни ҳам таъкидлаб ўтиш керакки, Тошкент монтаж-созлаш бошқармаси раҳбарлари ҳам давлат мулкини талон-тарож қилиш учун қулай шароит яратиб берганлар. Чунки, бошқарма участкаларида материалларни сақлаш учун омборхоналар қурилмаган. Қурилиш материаллари очиқ ҳавода сочилиб ётибди. Корхонада назорат ана шундай бўш бўлганини билган оғирлар давлат мулкини ўз манфаатлари йўлида талон-тарож қилишяпти. Халқ суди корхона раҳбарларининг диққат эътиборини ана шу масалага ҳам қаратди.

С. НУРМАТОВ.

(«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 21 сентябрда чиқади).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 10.35 — Ҳақиқат излаб. Бадиий фильм. 1-серия. 11.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.20 — Рус тили. 16.50 — Инсон дунёни қандай билади. 17.20 — А. Скрябин. Иккинчи симфония. 18.05 — Горчичлар, қаердасиз! 18.35 — Инсон ва қонун. 19.00 — Қувноқ ноталар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — 1979 йил қўшиқлари. 20.20 — Ҳақиқат излаб. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.00 — УЕФА кубоги учун футбол мусобақалари. «Динамо» (Киев) — ЦСКА (Болгария). Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.20 — Мультфильмлар. 18.30 — Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий туғилган кунининг 90 йиллигига. 19.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Кайрат» (Олмаота) — «Пахтакор» Танаффус пайтида ахборот. 20.45 — Ахборот. 21.05 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Ғалла — ризқ-рўзимиз. 22.15 — Осмонни забт этувчилар. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.40—Болалар учун фильм. 19.00 — Қолган умрим эвазига. Бадиий фильм. 3-серия. 20.05 — Янгиликлар. 21.05—Фильм-концерт. 21.35 — Телефильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 19|IX да Уйқудаги гўзал, 20|IX да Севилья сартароши.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19|IX да Уйланиш, 20|IX да Келинлар қўзғолони.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 19|IX да Она қизим, 20|IX да Гулбаҳор қани?

«ГЛАВСРЕДАЗИРСОВХОЗСТРОЙ»
ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ
Иваново областидаги кўчма механизациялаштирилган колонналарнинг бошлиқлари ва бош инженерлари, прораблар, гидротехниклар, инженер-қурувчилар, механиклар ва геодезистлар (олий ёки ўрта махсус маълумотлилар ва линияли ташкилотларда камида икки йил иш тажрибасига эга бўлганлардан), ҳамда монтажчилар, тунукачилар, сантехниклар, ғишт терувчилар, дурадгорлар, сувоқчи, бўёқчилар, экскаваторчилар, бульдозерчилар, электр пайвандчилар.
ТУРАР ЖОЙ ЎЗБЕКИСТОН ССР ТЕРРИТОРИЯСИДА САҚЛАБ ҚОЛИНАДИ.
Иш кўчма характерда бўлганлиги учун қўшимча ҳақ тўланади.
Иш жойида турар жой берилади.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ўзбекистон 50 йиллиги проспекти, 5-уй, кадрлар бошқармаси. Телефонлар: 41-75-00, 41-54-20.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.
Телефонлар: редактор — 336495; 325302, редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750.
БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик —325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.
Р. 13225. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Е—2571.